

Tillitsundersøkelse for Fjell, Os, Meland og Lindås

Måling og kartlegging av tillitsnivåer blant politikere,
administrasjonen og næringslivet

KNUT VAREIDE, SVENJA RONCOSSEK, SOLVEIG SVARDAL & ANETTE MOMRAK

24/2017

Tittel: Tillitsundersøkelse for Fjell, Os, Meland og Lindås
Undertittel: Måling og kartlegging av tillitsnivået blant politikere, administrasjonen og næringslivet
TF-notat nr: 24/2017
Forfatter(e): Svenja Doreen Roncossek, Knut Vareide, Solveig Svardal og Anette Momrak
Dato: 12. mai 2017
ISBN: 978-82-336-0053-2
ISSN: 1891-053X
Pris: 250,- (Kan lastes ned gratis fra www.Telemarksforskning.no)
Framsidedfoto: Illustrasjon Vareide/Roncossek
Prosjekt: Næringsutvikling og attraktive arbeidsplasser
Prosjektnr.: 20170270
Prosjektleder: Knut Vareide
Oppdragsgiver: Fjell Kommune

Spørsmål om dette notatet kan rettes til:

Telemarksforskning
Postboks 4
3833 Bø i Telemark
Tlf: +47 35 06 15 00
www.Telemarksforskning.no

Resymé:

I notatet presenteres resultatene av kartlegging av tillitnivået i, samt mellom, kommune og næringsliv i Fjell, Os, Meland og Lindås.

Knut Vareide er utdannet sosialøkonom (cand. oecon.) fra Universitetet i Oslo (1985). Han har arbeidet ved Telemarksforskning siden 1996.

Svenja Doreen Roncossek er utdannet geograf (B.Sc. Geografi) fra Universitetet i Münster i Tyskland (2011) og master i landbruk, natur og miljø (M.Sc. Agro-Environmental Management) fra Universitetet i Aarhus i Danmark (2013). Hun har arbeidet ved Telemarksforskning siden 2015.

Forord

Dette notatet er utarbeidet på oppdrag fra Fjell kommune, i forbindelse med byregionprosjektet «Robuste, bærekraftige sentre i felles bo og arbeidsregion». Lindås, Meland og Os kommune deltar i prosjektet sammen med Fjell kommune. Telemarksforskning fikk et oppdrag fra byregionprogrammet å lage en attraktivitetsanalyse av de fire kommunene, gjennomføre og dokumentere måling at tillit i kommunene og gjennomgå eksisterende utviklingsplaner for de fire kommunene. I dette notatet presenterer vi resultatene fra tillitsmålingene.

Bø, 4. mai 2017

Knut Vareide

Prosjektleder

Innhold

1. Om tillit og attraktivitet	8
1.1 Tillitsdimensjoner	8
1.2 Tillitskartet	9
1.3 Spørrematrise.....	10
2. Resultater	11
2.1 Utvalg og svarprosent	11
2.2 Tillit generelt.....	12
2.3 Hva synes næringslivet?	14
2.3.1 Næringslivet om politikerne:	14
2.3.2 Næringslivet om kommunens ansatte	15
2.3.3 Næringslivet om seg selv.....	16
2.3.4 Næringslivet om identitet og optimisme	17
2.4 Hva synes politikerne?	18
2.4.1 Politikere om næringslivet	18
2.4.2 Politikere om administrasjon	19
2.4.3 Politikere om seg selv.....	20
2.4.4 Politikere om identitet og optimisme	21
2.5 Hva mener kommunalt ansatte?	22
2.5.1 Kommunalt ansatte om politikere	22
2.5.2 Kommunalt ansatte om næringslivet	23
2.5.3 Kommunalt ansatte om seg selv.....	24
2.5.4 Administrasjonen om identitet og optimisme.....	25
3. Oppsummering	26
4. Hver enkelt kommune	28
4.1 Fjell.....	28
4.1.1 Oppsummering Fjell	31
4.2 Os	32
4.2.1 Oppsummering Os	35
4.3 Meland	36
4.3.1 Oppsummering Meland.....	39
4.4 Lindås	40
4.4.1 Oppsummering Lindås	43
5. Sammenligningsgrunnlag	44

Sammendrag og hovedkonklusjoner

Det er gjennomført en spørreundersøkelse i kommunene Fjell, Lindås, Meland og Os for å måle stedlig tillit. Bakgrunnen for å måle steders tillit, er at tillit kan være et element som virker inn på steders attraktivitet. Steder med høy grad av tillit kan være mer attraktive å flytte til og bo i, besøke eller drive næringsvirksomhet i. Stedlig tillit kan også påvirke tillit på en indirekte måte. Tillit mellom viktige aktører på et sted kan gjøre at det er lettere å beslutte, igangsette og gjennomføre tiltak for å bedre kvaliteter på et sted og dermed forbedre attraktiviteten.

Tillitsundersøkelsen er rettet mot tre grupper: kommunepolitikere, kommunens ansatte og næringslivsledere. Det er dermed tre grupper respondenter som representerer hver sin aktør: Politikere, administrasjon og næringsliv på stedet. Disse tre gruppene ble gitt hver sitt spørreskjema på epost med en rekke spørsmål designet spesielt for denne undersøkelsen. Hensikten var å undersøke hver respondentgruppes tillit til de andre aktørene, om sin egen gruppe og om tillit til fire andre samfunnsaktører på åstedet: frivillig sektor, besøkende, nabokommuner og fylkeskommunen. I tillegg var det noen spørsmål av mer generell art som handlet om stedlig identitet og optimisme. Stedlig identitet og optimisme handler med om tillit til stedet og er ikke rettet mot en bestemt aktør. Bakgrunnen for å ta med disse generelle spørsmålene er at en sterk stedsidentitet antas å være positivt fordi det gir hver enkelt aktør en sterkere motivasjon til å arbeide for å utvikle stedet. Optimisme representerer også tillit til stedet generelt. På steder med stor grad av optimisme vil en forventet at næringslivet investerer mer og at innbyggerne i større grad investerer i egen bolig. I så fall vil det gi høyere attraktivitet for næringsliv og bosetting.

Målingene gir et bilde på det generelle tillitsnivået i de fire kommunene. Os kommune peker seg ut gjennom å ha et høyt generelt tillitsnivå. Lindås har lavest generelt tillitsnivå av de fire kommunene.

Målingene gir også grunnlag for å dissekere tillitsnivået slik av vi kan se graden av tillit mellom ulike respondentgrupper og aktører. Da kan vi få fram hvilke respondentgrupper som har forholdvis lav eller høy tillit og til hvilke aktører de har lav eller høy grad av tillit.

Hvilke respondentgrupper som har høy eller lav generell stedlig tillit varierer mellom de fire kommunene. I Os og Meland har næringslivet den høyeste graden av stedlig tillit. I Fjell er det politikerne som har høyest grad av tillit, mens Lindås har høyest grad av generell tillit til stedet fra de kommunalt ansatte.

Vi kan også illustrere tillitsnivået grafisk med tillitskart, slik som vist på neste side. Da kan vi få fram nyanser i tillitsnivået for den enkelte kommune.

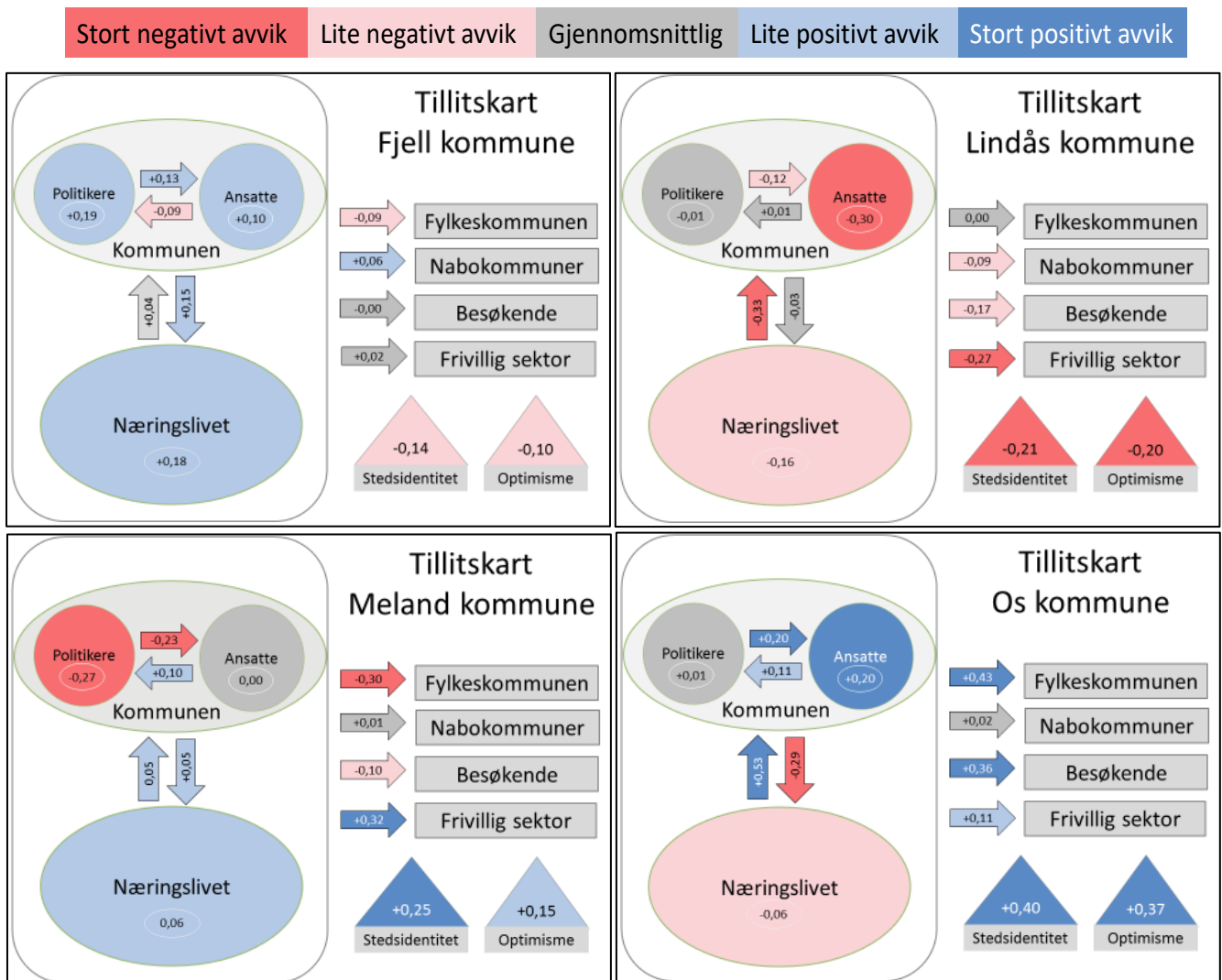
Fjell kommune kjennetegnes av at tilliten varierer lite fra gjennomsnittet mellom ulike aktører og respondenter. Kommunen har forholdvis godt tillitsnivå mellom kommune og næringslivet. Fjell skårer imidlertid ganske lavt for stedlig identitet og optimisme. Lav optimisme kan skyldes at næringslivet i Fjell har blitt hardt rammet av oljekrisen. Det er også mange som mener at det er en del usunn patriotisme og drakamp mellom ulike deler av kommunen.

Lindås har gjennomgående forholdvis lav skår på alle fasetter av tillitsnivået. Næringslivet har lav tillit til kommunen. De kommunalt ansatte har lav tillit til seg selv, og får også forholdvis lav tillit fra politikerne. Samtidig har Lindås de laveste skårene på stedsidentitet og optimisme av de fire kommunene.

I Meland er det et god tillitsnivå mellom kommune og næringsliv. Meland har også en høy skår for stedsidentitet og optimisme. Politikerne i Meland er spesielt lite fornøyd med seg selv, og har også lav tillit til kommunalt ansatte. Samtidig har Melands politikere svært lav tillit til fylkeskommunen. Det gjelder for så vidt for de andre kommunene også, men i Meland står fylkeskommunen spesielt lavt i kurs. Hvis en ser bort fra hva politikerne i Meland synes, er tillitsnivået i Meland generelt godt.

Os har som nevnt det høyeste generelle tillitsnivået av de fire kommunene. Næringslivet har svært stor tillit til kommunen. Det er også høy grad av tillit mellom politikere og administrasjon i kommunen. Samtidig skårer Os svært høyt på stedsidentitet og optimisme. Kommunen har imidlertid forholdvis lav tillit til næringslivet. Næringslivet i Os har heller ikke særlig høy tillit til seg selv.

De fire kommunene har dermed ganske forskjellige tillitskart, som det kommer fram av figuren under. I figuren har vi fokusert på avvik fra gjennomsnittet. Det vil si at vi viser hvordan de ulike tillitsforholdene avviker fra gjennomsnittet. Avvikene er gitt farger etter hvor store avvik det er fra gjennomsnittet, og også angitt i tall.

Figur 1 Tillitskart for de fire kommunene. Tallene og fargene måler avvik fra gjennomsnittsverdier.

Tillitskartene kan brukes direkte hvis den enkelte kommunen ønsker å treffe tiltak for å forbedre tillitsnivået. En nærliggende strategi i denne sammenhengen vil være å ta utgangspunkt i de forholdene som har lavere tillitnivå enn andre kommuner.

I Meland synes tillitsproblemene å være knyttet til politikerne. Hva har skapt denne misnøyen og hvordan kan det forbedres? I Lindås er tillitsproblemene knyttet til de ansatte. I Lindås har også næringslivet svært lav tillit til kommunen. I Os er næringslivet problemet. Hvorfor har kommunen lav tillit til næringslivet og hvorfor har næringslivet lav selvtillit? Fjell har ikke noe punkter som er spesielt negative, men det er forholdsvis lav stedsidentitet og optimisme.

1. Om tillit og attraktivitet

Tillit blir sett på som en av suksessfaktorene for den skandinaviske modellen, og en av de viktigste forklaringsfaktorene for den høye levestandarden vi har (1). I næringslivet er det dokumentert en klar sammenheng mellom tillit og vekst, det samme i nettverk og klynger (2). Med utgangspunkt i mangeårig forskning på regional vekst blir vi mer og mer oppmerksom på at tillit også kan være viktig for regional vekst og attraktivitet.

Vi kan tenke oss at tillit på stedsnivå har innvirkning på regional vekst på to prinsipielt ulike måter: Tillit kan virke *direkte* ved at høy grad av tillit (mellom personer, eller ulike grupper og interessenter) på et sted påvirker kultur og identitet, og gjør at stedet står fram som mer attraktivt, får et bedre omdømme og på den måten bedre vekst, eller tillit kan virke *indirekte* ved at høy grad av tillit styrker samarbeid mellom ulike grupper og interessenter og på den måten gjør at andre tiltak som blir sett i verk, for eksempel utvikling av areal og bygninger av boliger, næringsvirksomhet og reiseliv eller utvikling av ameniteter (goder), virker mer effektivt.

1.1 Tillitsdimensjoner

Hva er det som inngir tillit? I internasjonal forskningslitteratur om organisasjonsteori brukes ofte en dekomponering av tillit i begrepene kompetanse, velvilje og integritet (ability, benevolence, integrity)³. Det betyr at en vil ha tillit til personer eller institusjoner dersom en tror at disse har både kompetanse, velvilje og integritet. Næringslivet vil dermed ha tillit til kommunen dersom de oppfatter at kommunen har kompetanse (forstår næringslivets behov), vil næringslivet vel og i tillegg har integritet (de er ærlige og har ingen skjulte agendaer).

Å skille mellom de tre egenskapene kompetanse, velvilje og integritet gir dermed ganske god mening også på stedsnivå. Vi snakker da om tillit mellom forskjellige aktører og institusjoner på et sted. Hypotesen er at på steder hvor det er høy grad av tillit mellom de ulike aktørene og institusjonene vil det være lettere å skape attraktivitet og vekst. På slike steder vil det være enklere å bli enige om tiltak og strategier, enn på steder hvor det er lav tillit mellom aktørene.

Kompetanse, velvilje og integritet er egenskaper som gjør en person eller institusjon tillitsverdig. Det er interessant å skille mellom disse tre egenskapene, fordi det kan gi klare føringer på hvordan en kan øke tilliten. Dersom næringslivet har lav tillit til kommunen, kan det skyldes enten manglende tillit til at kommunen har kompetanse, at kommunen ikke er velvillig ovenfor næringslivet eller at næringslivet ikke stoler på kommunen (manglende integritet). Dersom mistilliten er spesielt knyttet til en av disse egenskapene vil en vite hvilken egenskap som må forbedres for å øke tilliten.

I tillegg er det også hensiktsmessig å gi tillitsbegrepet på stedsnivå to dimensjoner til som har en mer generell karakter: Identitet og optimisme. Disse dimensjonene er generelle i den forstand at de ikke er knyttet til bestemte personer eller aktører. Hypotesen er at steder som er preget av en sterk stedsidentitet vil ha innbyggere, politikere og næringsliv som har en sterkere drivkraft for å påvirke stedet i positiv retning. Den siste tillitsdimensjonen er optimisme. Hvis befolkning og næringsliv er optimistiske, i betydningen om at de forventer vekst og velstand på stedet, vil det kunne medføre økte investeringer i form av boligbygging og investeringer i næringsvirksomhet.

Vi har da fem ulike dimensjoner i tillit på stedsnivå: kompetanse, velvilje, integritet, identitet og optimisme. De tre første vil kunne knyttes til bestemte aktører, mens de to siste er mer generelle for stedet.

¹ Sjø bl.a. Svendsen & Svendsen 2010. Handbook of Social Capital. The Troika of Sociology, Political Science and Economics., Bergh & Bjørnskov 2011. Historical Trust Levels Predict the Current Size of the Welfare State. Kyklos, 64, og Skirbakk & Grimen (red) 2012. Tillit i Norge.

² Sjø bl.a. Harper, D. 2003. Foundations of Entrepreneurship and Economic Development og Skirbakk & Grimen (red) 2012. Tillit i Norge.

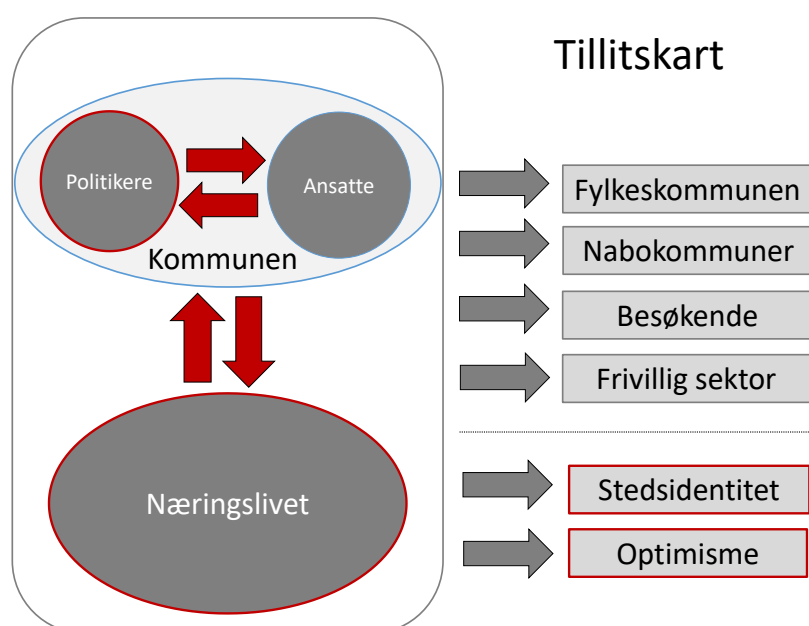
³ An Integrated Model of Organizational Trust. Meyer, Davis & Schoorman 1995

I undersøkelsen har vi også med et siste spørsmål som skal måle om befolkningen er generelt tillitsfulle. Vi låner da et spørsmål som er brukt i internasjonale levekårsundersøkelser: *Vil du stort sett si at folk flest i kommunen din er til å stole på, eller at en ikke kan være for forsiktig når en har med andre i kommunen din å gjøre?*

Fordelingen av svarene på dette siste spørsmålet kan fortelle om respondentene på et sted er mer eller mindre tillitsfulle enn gjennomsnittet. Dersom de er mer tillitsfulle enn gjennomsnittet, vil vi forvente at det også preger deres tillit til stedet generelt og utviklingsaktørene på stedet.

1.2 Tillitskartet

I figuren under har vi vist de viktigaste aktørene for å skape attraktivitet og vekst i ein kommune:

Figur 2: Tillitskartet.

Pilene og rammene illustrerer tillitsdimensjoner som vi meiner er avgjørende for å skape langsiktig vekst og attraktivitet i en kommune. Spørreundersøkelsen er rettet mot tre grupper respondenter: kommunepolitikere, administrasjon (kommunens ansatte) og næringslivet (bedriftsledere). Det er altså den tilliten som disse tre gruppene til hverandre og til øvrige aktører som er målt. Feltene til høyre i figuren illustrerer de øvrige aktørene. Det er fylkeskommunen, nabokommuner, besøkende, frivillig sektor. Spørsmål knyttet til stedsidentitet og optimisme er av mer generell art, og er knyttet til stedet som sådan.

Politikere med hverandre: Det er viktig at det er tverrpolitisk enighet om mål og strategier. Attraktivitetsarbeidet må ha et lengre perspektiv enn fire år. Attraktivitet blir ikke skapt «over natta», men er et resultat av langsiktig og tålmodig arbeid.

Politikere og administrasjon må ha samme virkelighetsoppfatning, og slutte seg til strategier og mål. Administrasjonen må synes at målene er realistiske og at strategiene er så klare at de kan brukes til å gjøre fornuftige prioriteringer.

Kommunen og næringslivet må også ha felles virkelighetsoppfatning, og næringslivet må slutte seg til kommunen sine mål og strategier. Næringslivet må også ha tilstrekkelig tillit til politikere og administrasjon. Næringslivet bør helst også ha tillit til hverandre, for å skape samarbeid om utvikling.

1.3 Spørrematrise

Under viser vi spørrematrisen som var grunnlag til denne tillitsundersøkelsen.

Tabell 1: Spørrematrise for retningsbasert tillitsundersøkelse

	Aktør	Dimensjon				
		Kompetanse	Velvilje	Integritet	Identitet	Optimisme
Respondentgruppe (Administrasjon, Politikere, Næringsliv)	Politikere	Politikerne i kommunen har god kompetanse på samfunnsutvikling	Politikerne har klare mål om vekst i næringslivet	Politikerne hever seg over snever partipolitikk når det er snakk om viktige samfunns mål		
		Politikerne har god kompetanse på næringsutvikling	Politikerne har stor interesse for næringsutvikling	Det er godt samsvar mellom hva som sies og hva som gjøres i det politiske miljø		
		Politikerne i kommunen er generelt dyktige		Sentrale politikere lar ikke egen prestisje gå foran fellesskapets interesser		
	Kommunens ansatte	Kommunens ansatte er generelt dyktige	Kommunens ansatte er generelt positivt innstilt til næringslivet	Kommunens ansatte er stor sett ryddige og ærlige		
		Kommunens ansatte har god kompetanse på samfunnsutvikling	Kommunens ansatte ønsker å gjøre en god jobb			
		Kommunens ansatte har god forståelse for næringsutvikling				
	Bedrifter og bedriftsledere	Vi har generelt mange dyktige bedrifter i kommunen	Bedriftene i kommunen er stort sett bare opptatt av egen profit	Bedriftene i kommunen er generelt ærlige og redelige		
		Mange bedriftsledere har god forståelse for samfunnsutvikling	Mange bedriftsledere er opptatt av at bedriften skal bidra positivt i lokalsamfunnet			
			Bedriftene i kommunen samarbeider godt med hverandre			
	Frivillige	Vi har generelt mange dyktige frivillige aktører i kommunen	Kompetansen av frivillige aktører i kommunen blir verdsatt og utnyttet			
		Mange frivillige aktører har god forståelse for samfunnsutvikling	Mange frivillige er opptatt av at deres innsats skal bidra positivt i lokalsamfunnet			
			Frivillige aktører i kommunen samarbeider godt med hverandre			
Utvikling (Stedet generelt)				Jeg snakker positivt om kommunen når jeg er utenfor kommunen	Jeg tror fremtiden ser positiv ut for kommunen	
				Jeg er stolt av kommunen jeg representerer	Jeg tror det nytter å påvirke utviklingen i kommunen	
				Jeg opplever at det kan være en del usunn patriotisme og drakamp mellom ulike bygdentra/deler av kommunen		
Nabokommuner		Vi gleder oss når det går bra i nabokommunene				
		Vi burde samarbeide mer med nabokommunene				
Fylkeskommunen	Vi har mye å lære av fylkeskommunen	Fylkeskommunen er opptatt av å skape en positiv utvikling i vår kommune	Fylkeskommunen opptrer ærlig og redelig			
Besøkende		Kommunen nytter svært godt av turister og besøkende				
		Vi ønsker mange flere besøkende til kommunen				
Generelt:	Kommunen min er preget av høy grad av tillit					
Tilleggsspørsmål:	Vil du stort sett si at folk flest i kommunen din er til å stole på, eller at en ikke kan være for forsiktig når en har med andre i kommunen din å gjøre?					

De første tre aktørene, politikere, administrasjon (kommunens ansatte) og næringsliv (bedriftsledere) er også respondenter for spørreundersøkelsen. Disse tre gruppene er dermed fokusert på spesielt. Det er et sett med spørsmål som omhandler både kompetanse, velvilje og integritet for disse tre gruppene.

I tillegg er det spørsmål som omhandler frivillig sektor, nabokommuner, fylkeskommunen, besøkende og utvikling på stedet spesielt. Når vi spør om stedet spesielt er det dimensjonene identitet og optimisme som vi forsøker å måle.

Alle spørsmål har en påstand hvor respondenten skal angi sitt syn på et skala fra 1 (svært ueinig) til 6 (svært enig). I tillegg inneholder spørrematrisen en tilleggsspørsmål som er formulert etter levekårsundersøkelsen og måler tillit mellom folk flest på en skala fra 0 (en kan ikke være for forsiktig) til 10 (folk flest er til å stole på).

2. Resultater

2.1 Utvalg og svarprosent

Det er i alt 186 kommunalt ansatte, 150 politikere og 506 næringslivsaktører i Fjell, Os, Meland og Lindås som har mottatt spørreundersøkelsen, noe som vi antar er et representativt utvalg av de tre aktørgruppene. Svarprosentene var på 70 prosent for de kommunalt ansatte, 36 prosent for næringslivsaktørene og på 60 prosent for politikerne. Vi ser i tabellen under at svarprosenten blant kommunalt ansatte var høyest for Lindås og Meland med over 80 prosent. For næringslivsaktører var svarprosenten i alle fire kommunene lavere enn for kommunalt ansatte eller politikere. Svarprosenten var høyest for politikere i Fjell.

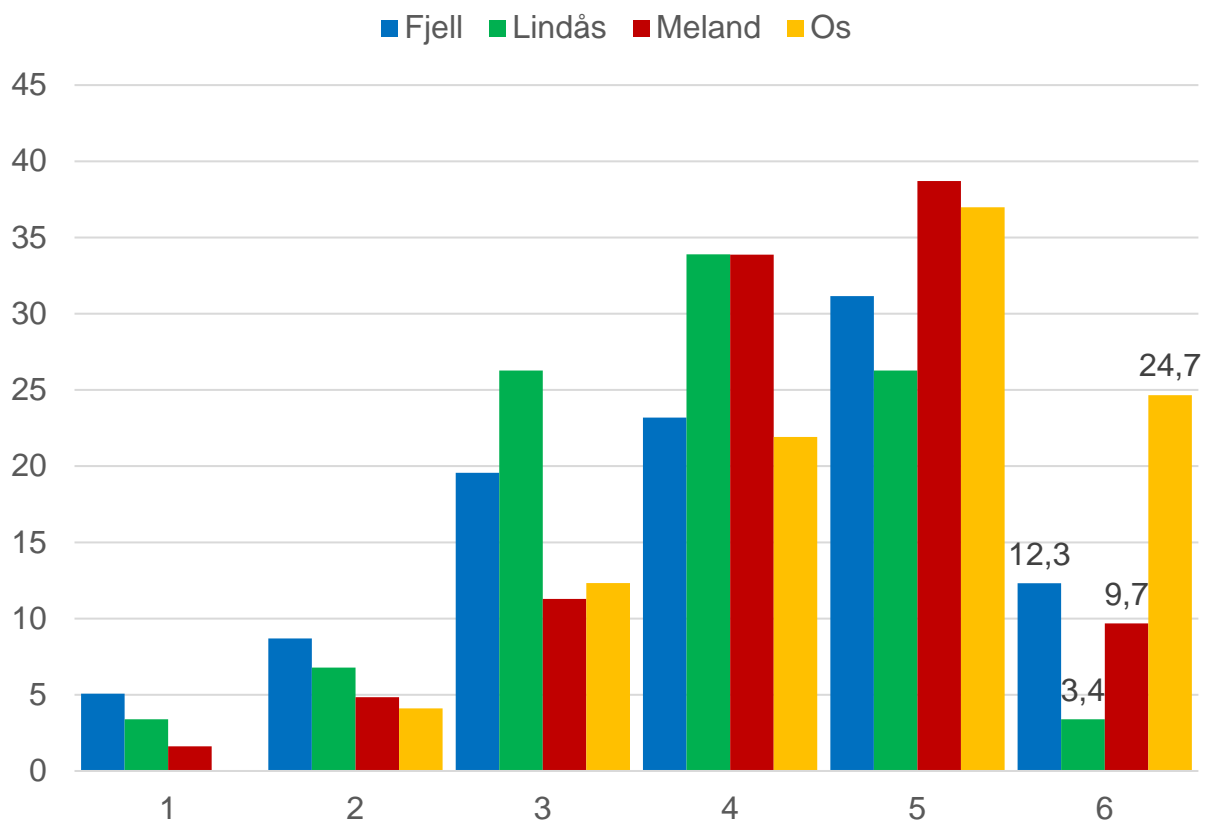
Tabell 2: Antall respondenter som har mottatt spørreundersøkelsen og svarprosent for de fire kommunene.

	Kommunalt ansatte	Næringslivsledere	Politikere
Antall respondenter			
Fjell	94	182	35
Lindås	36	151	45
Meland	27	65	35
Os	29	108	35
Svarprosent			
Fjell	61	34	71
Lindås	83	42	56
Meland	81	35	57
Os	76	31	57

2.2 Tillit generelt

Vi skal med et av spørsmålene: Kommunen min er preget av en høy grad av tillit. Respondentene ble bedt om å angi om de var enige i dette fra en skala fra 1: helt uenig til 6: Helt enig.

Svarene er presentert i figuren under.

Figur 3: Prosentvis andel som oppga ulike alternativer.

Nesten hver fjerde respondent fra Os var helt enig i at kommunen var preget av en høy grad av tillit. Ingen fra Os hadde svart 1: helt uenig i denne påstanden. I Lindås var det bare 3,4 prosent av respondentene som var helt enige, mens det var like mange som var helt uenige.

På det helt generelle nivået synes det dermed som om Os har en høy grad av tillit, mens Lindås har det laveste generelle tillitsnivået av de fire kommunene. I Fjell er det forholdsvis mange som var helt enig, men det var også forholdsvis mange som var helt uenige. I Fjell spriker resultatene mest.

Dette generelle tillitsspørsmålet kan vi også splitte på de tre respondentgruppene, kommunalt ansatte, næringsliv og politikere, for å se om de er forskjeller.

Tabell 3: Gjennomsnittsskår for enighet i påstanden: min kommune er preget av en høy grad av tillit.

Kommune	Kommunalt ansatte	Næringslivsledere	Politikere	Totalsum
Fjell	3,9	4,0	4,3	4,0
Lindås	4,3	3,5	4,1	3,8
Meland	4,3	4,6	4,0	4,3
Os	4,8	4,8	4,3	4,7
Totalsum	4,2	4,1	4,2	4,1

Når vi splitter opp svarene i de tre respondentgruppene, ser vi at Os har den høyeste skåren for kommunalt ansatte og næringslivet. Politikerne i Os har omtrent samme høye skår som politikere i Fjell. De kommunalt ansatte i Fjell er minst enig i at det er høy grad av tillit i kommunen. I Lindås er det næringslivet som er klart minst enig i at det er et høyt tillitsnivå i kommunen. Det er det lave tillitsnivået i næringslivet som trekker ned i Lindås. Kommunepolitikere og de ansatte i kommunen i Lindås skiller seg lite fra de andre kommunene. Meland på sin side har den nest høyeste skåren samlet sett. Næringslivet i Meland er nesten like fornøyd med tillitsnivået som næringslivet i Os.

Vi har tidligere stilt det samme spørsmålet til en del andre kommuner i Norge, Sverige og Danmark. Da var også samlet snittskår 4,1 på dette spørsmålet. Det ser derfor ut til at det samlede nivået til de fire kommunene er omtrent som gjennomsnittet.

Det er interessant å merke seg at det er klare forskjeller på det generelle tillitsnivået i kommunene. Det generelle tillitsnivået er et resultat av komplekst samspill mellom ulike aktører. Tillitsbegrepet er også sammensatt av ulike dimensjoner. Vi skal nå dekomponere tillitsnivået i de ulike dimensjonene og se nærmere på hvordan de ulike respondentgruppene har vurdert de ulike forholdene.

2.3 Hva synes næringslivet?

Vi skal behandle hver respondentgruppe (næringsliv, administrasjon og politikere) hver for seg. Vi vil vise hvordan de ulike gruppene har svart på de enkelte spørsmålene om hverandre. Vi starter med næringslivet.

2.3.1 Næringslivet om politikerne:

Tabell 4: Svar fra næringslivet om spørsmål som omhandler kommunepolitikerne. Gjennomsnitt skår.

	Fjell	Lindås	Meland	Os
Integritet	3,4	3,2	3,4	4,1
Det er godt samsvar mellom hva som sies og hva som gjøres i det politiske miljø	3,2	3,0	3,1	4,2
Politikerne hever seg over snever partipolitikk når det er snakk om viktige samfunns mål	3,6	3,6	3,6	4,2
Sentrale politikere lar ikke egen prestisje gå foran fellesskapets interesser	3,3	3,1	3,4	3,9
Kompetanse	4,0	3,5	3,8	4,3
Politikerne har god kompetanse på næringsutvikling	3,8	3,3	3,7	4,4
Politikerne i kommunen er generelt dyktige	3,9	3,6	3,9	4,4
Politikerne i kommunen har god kompetanse på samfunnsutvikling	4,2	3,7	3,8	4,3
Velvilje	4,2	3,6	4,0	4,8
Politikerne har stor interesse for næringsutvikling	4,3	3,6	4,0	4,7
Politikerne har klare mål om vekst i næringslivet	4,1	3,5	4,0	4,8
Totalsum	3,8	3,4	3,7	4,4

Os skiller seg ganske kraftig ut gjennom at næringslivet har en svært høy grad av tillit til politikerne. Os har høyest skår på alle de åtte spørsmålene som omhandler tillit til kommunens politikere. Politikerne i Lindås har klart lavest tillit fra næringslivet. I Fjell har politikerne ganske høy skår for velvilje og kompetanse, men næringslivet er mer skeptisk til politikernes integritet. Den samme tendensen, om enn i litt mindre grad, finner vi i Meland.

2.3.2 Næringslivet om kommunens ansatte

Tabell 5: Svar fra næringslivet om spørsmål som omhandler kommunens ansatte (administrasjon). Gjennomsnitt skår.

	Fjell	Lindås	Meland	Os
Integritet	4,2	4,0	4,7	4,7
Kommunens ansatte er stor sett ryddige og ærlige	4,2	4,0	4,7	4,7
Kompetanse	3,8	3,4	3,9	4,2
Kommunens ansatte er generelt dyktige	3,9	3,7	4,0	4,4
Kommunens ansatte har god forståelse for næringsutvikling	3,8	3,1	3,8	4,2
Kommunens ansatte har god kompetanse på samfunnsutvikling	3,7	3,5	3,7	3,9
Velvilje	4,2	3,7	4,4	4,5
Kommunens ansatte er generelt positivt innstilt til næringslivet	3,9	3,6	4,2	4,2
Kommunens ansatte ønsker å gjøre en god jobb	4,4	3,8	4,5	4,9
Totalsum	4,0	3,6	4,2	4,4

Os har igjen høyeste snittskår for alle spørsmålene. Næringslivet i Os synes dermed å ha stor tillit til både politikere og ansatte i sin kommune. Meland kommer nest best ut. Næringslivet i Meland har større tillit til kommunens ansatte enn til sine politikere, spesielt med hensyn til de ansattes integritet og velvilje. Når det gjelder kompetanse, har næringslivet ikke spesielt høy tillit til de ansatte i Meland. I Lindås har næringslivet minst tillit til kommunens ansatte. De ansatte i Lindås kommune har spesielt lite forståelse for næringsutvikling, ifølge de bedriftslederne som svarte på spørreundersøkelsen. I Fjell er tilliten til de kommuneansatte mer på de jevne, og svarene skiller seg ikke særlig mye ut fra de andre kommunene.

2.3.3 Næringslivet om seg selv

Tabell 6: Svar fra næringslivet om spørsmål som omhandler bedrifter generelt og bedriftsledere. Gjennomsnitt skår.

	Fjell	Lindås	Meland	Os	Totalsum
Integritet	4,8	4,6	5,0	4,7	4,7
Bedriftene i kommunen er generelt ærlige og redelige	4,8	4,6	5,0	4,7	4,7
Kompetanse	4,9	4,6	4,6	4,7	4,7
Mange bedriftsledere har god forståelse for samfunnsutvikling	4,7	4,4	4,7	4,5	4,6
Vi har generelt mange dyktige bedrifter i kommunen	5,2	4,8	4,5	4,9	4,9
Velvilje	4,4	4,0	4,3	4,1	4,2
Bedriftene i kommunen er stort sett bare opptatt av egen profitt	4,0	3,5	4,0	3,3	3,7
Bedriftene i kommunen samarbeider godt med hverandre	4,4	3,9	4,0	4,2	4,1
Mange bedriftsledere er opptatt av at bedriften skal bidra positivt i lokalsamfunnet	4,6	4,5	4,9	4,7	4,6
Totalsum	4,6	4,3	4,5	4,4	4,5

Det er generelt ikke store forskjeller i hvordan næringslivet vurderer seg selv. Størst forskjeller er det når vi spør om det er mange dyktige bedrifter i kommunen. Da er det et stort flertall i Fjell som er enige, og lavest skår i Meland, selv om også flertallet i Meland er i det minste delvis enige. I Meland har til gjengjeld de størst tiltro til egen ærlighet.

2.3.4 Næringslivet om identitet og optimisme

Vi skal også ta med hva næringslivet svarte på de generelle spørsmålene om stedet.

Tabell 7: Svar fra næringslivet om spørsmål som omhandler identitet og optimisme. Gjennomsnitt skår.

	Fjell	Lindås	Meland	Os	Totalsum
Identitet	4,2	3,8	4,4	5,0	4,2
Jeg er stolt av kommunen jeg representerer	4,7	4,2	5,1	5,3	4,7
Jeg opplever at det kan være en del usunn patriotisme og drakamp mellom ulike bygdesentra/deler av kommunen	2,6	2,7	2,8	3,9	2,9
Jeg snakker positivt om kommunen når jeg er utenfor kommunen	5,1	4,5	5,3	5,6	5,0
Optimisme	4,4	4,1	4,9	5,1	4,4
Jeg tror det nytter å påvirke utviklingen i kommunen	4,4	4,3	4,8	5,0	4,5
Jeg tror framtiden ser positiv ut for kommunen	4,7	4,3	5,1	5,4	4,8
Kommunen min er preget av høy grad av tillit	4,0	3,5	4,6	4,8	4,1
Totalsum	4,3	4,0	4,6	5,0	4,3

Igjen skille Os seg positivt ut. Bedriftene har en svært høy skår for stolthet og framtidstro. Et spørsmål hvor det var lav skår var «*jeg opplever at det kan være en del usunn patriotisme og drakamp mellom ulike bygdesentra/deler av kommunen*». Dette er et negativt ladet spørsmål, slik at skalen fra 1 til 6 er snudd. Et lavt tall betyr dermed at mange er enige. Os har også best skår for dette spørsmålet, det vil si at en større andel av uenig i påstanden.

Meland har nest best skår generelt og også nest best skår for alle spørsmålene. Lindås ha generelt lavere skår enn de andre tre kommunene.

Fjell har størst andel som mener det er en del usunn bygdepatriotisme og drakamp mellom ulike deler av kommunen.

2.4 Hva synes politikerne?

I dette kapitlet skal vi oppsummere hva politikerne i de fire kommunene svarte i undersøkelsen.

2.4.1 Politikere om næringslivet

Tabell 8: Svar fra politikerne om spørsmål som omhandler næringslivet, bedrifter generelt. Gjennomsnitt skår.

	Fjell	Lindås	Meland	Os	Totalsum
Integritet	4,9	4,7	4,8	4,7	4,8
Bedriftene i kommunen er generelt ærlige og redelige	4,9	4,7	4,8	4,7	4,8
Kompetanse	5,1	4,8	4,3	4,1	4,6
Mange bedriftsledere har god forståelse for samfunnsutvikling	4,9	4,5	4,3	4,1	4,5
Vi har generelt mange dyktige bedrifter i kommunen	5,3	5,0	4,4	4,2	4,8
Velvilje	4,2	3,9	4,4	3,8	4,1
Bedriftene i kommunen er stort sett bare opptatt av egen profit	3,5	3,6	4,4	3,2	3,7
Bedriftene i kommunen samarbeider godt med hverandre	4,5	3,9	4,1	3,8	4,1
Mange bedriftsledere er opptatt av at bedriften skal bidra positivt i lokalsamfunnet	4,4	4,3	4,6	4,3	4,4
Totalsum	4,6	4,4	4,4	4,0	4,4

I Fjell er kommunepolitikere høyst tillit til næringslivet. En høy andel av politikerne er svært enige i at bedriftene både er ærlige, har forståelse for samfunnsutvikling og at det er mange dyktige bedrifter i kommunen. I Os er tilliten til næringslivet lavest, særlig politikernes syn på næringslivets kompetanse. I Os har næringslivet høy tillit til politikere, mens politikerne har mindre tillit til næringslivet. En skulle kanskje tro at tillit er gjensidig, men det synes altså ikke å være tilfelle mellom politikere og næringsliv i Os. Næringslivet i Os oppgir at kommunens politikere både har stor interesse og god kompetanse på næringsutvikling. Når de vurderer næringslivets kompetanse og velvilje til å være lavere enn de andre kommunene, er det kanskje fordi det reflekterer faktiske forhold.

2.4.2 Politikere om administrasjon

Tabell 9: Svar fra politikerne om spørsmål som omhandler kommunens ansatte (administrasjon). Gjennomsnitt skår.

	Fjell	Lindås	Meland	Os	Totalsum
Integritet	4,9	4,6	4,4	4,9	4,7
Kommunens ansatte er stor sett ryddige og ærlige	4,9	4,6	4,4	4,9	4,7
Kompetanse	4,5	4,2	4,0	4,5	4,3
Kommunens ansatte er generelt dyktige	4,7	4,4	4,2	4,9	4,5
Kommunens ansatte har god forståelse for næringsutvikling	4,4	3,9	3,7	3,9	4,0
Kommunens ansatte har god kompetanse på samfunnsutvikling	4,4	4,2	4,1	4,7	4,3
Velvilje	4,6	4,5	4,5	4,8	4,6
Kommunens ansatte er generelt positivt innstilt til næringslivet	4,3	4,2	4,4	4,3	4,3
Kommunens ansatte ønsker å gjøre en god jobb	4,9	4,7	4,6	5,3	4,9
Totalsum	4,6	4,3	4,2	4,7	4,5

Kommunepolitikere i Os og Fjell ha høyest tillit til sine ansatte. Det gjelder spesielt tillit til at de ansatte er ærlige og ønsker å gjøre en god jobb. Politikerne i Lindås og Meland har tilsynelatende lavere tillit til sine ansatte enn i Fjell og Os.

De ansatte i Meland har samlet sett minst tillit fra sine politikere av de fire kommunene. Det er interessant å merke seg at kommunens ansatte i Meland kom godt ut i forhold til de andre kommunene når vi spurte næringslivet. Næringslivet i Lindås er langt mindre positive til kommunens ansatte enn politikere i Lindås.

2.4.3 Politikere om seg selv

Tabell 10: Svar fra politikerne om spørsmål som omhandler kommunepolitikerne til hverandre. Gjennomsnitt skår.

	Fjell	Lindås	Meland	Os	Totalsum
Integritet	4,2	4,1	3,5	4,1	4,0
Det er godt samsvar mellom hva som sies og hva som gjøres i det politiske miljø	4,3	4,1	3,5	4,1	4,0
Politikerne hever seg over snever partipolitikk når det er snakk om viktige samfunns mål	4,3	4,3	3,7	4,3	4,2
Sentrale politikere lar ikke egen prestisje gå foran fellesskapets interesser	4,0	3,8	3,2	3,9	3,8
Kompetanse	4,4	4,1	4,1	4,2	4,2
Politikerne har god kompetanse på næringsutvikling	4,2	4,0	3,7	3,8	3,9
Politikerne i kommunen er generelt dyktige	4,5	4,4	4,1	4,3	4,3
Politikerne i kommunen har god kompetanse på samfunnsutvikling	4,5	4,0	4,3	4,4	4,3
Velvilje	4,6	4,4	4,4	4,4	4,5
Politikerne har stor interesse for næringsutvikling	4,6	4,6	4,6	4,4	4,6
Politikerne har klare mål om vekst i næringslivet	4,6	4,3	4,2	4,3	4,4
Totalsum	4,4	4,2	3,9	4,2	4,2

Politikerne i Fjell er mest tilfredse med seg selv. Kanskje tilfredsheten er noe overdreven, ettersom de ikke har spesielt høy tillit verken fra næringslivet eller de kommunalt ansatte. Politikerne i Os fikk best skussmål fra næringsliv og kommunalt ansatte, men er kledelig beskjedne når det gjelder vurdering av seg selv og setter seg selv på gjennomsnittet. Melands politikere er klart mest selvkritiske, spesielt når det gjelder integritet. Flertallet av politikerne i Meland er enig eller delvis enig i at sentrale politikere lar egen prestisje gå foran fellesskapets interesser.

2.4.4 Politikere om identitet og optimisme

Tabell 11: Svar fra politikerne om spørsmål som omhandler identitet og optimisme. Gjennomsnitt skår.

	Fjell	Lindås	Meland	Os	Totalsum
Identitet	4,6	4,5	4,5	4,7	4,6
Jeg er stolt av kommunen jeg representerer	5,5	5,3	5,1	5,1	5,3
Jeg opplever at det kan være en del usunn patriotisme og drakamp mellom ulike bygdesentra/deler av kommunen	2,6	3,1	3,3	3,9	3,2
Jeg snakker positivt om kommunen når jeg er utenfor kommunen	5,6	5,2	5,1	5,0	5,2
Optimisme	4,8	4,6	4,7	4,7	4,7
Jeg tror det nytter å påvirke utviklingen i kommunen	5,0	5,0	4,9	5,0	5,0
Jeg tror framtiden ser positiv ut for kommunen	5,1	4,7	5,1	4,8	4,9
Kommunen min er preget av høy grad av tillit	4,3	4,1	4,0	4,3	4,2
Totalsum	4,7	4,6	4,6	4,7	4,6

Den samlede skåren for identitet og optimisme er ganske lik for de fire kommuner. I Fjell er politikerne mest stolte, positive og optimistiske. I Os er politikerne minst stolte og positive. Det står i kontrast til næringslivet i Os, som var mest stolte og optimistiske av de fire kommunene.

Det er en høy andel av politikerne som opplever usunn patriotisme og drakamper mellom deler av kommunene. Det er det samme som vi fant blant næringslivslederne. Også blant politikerne er det høyest andel som mener det er et problem i Fjell, og lavest andel som opplever dette som et problem i Os.

2.5 Hva mener kommunalt ansatte?

2.5.1 Kommunalt ansatte om politikere

Tabell 12: Svar fra de kommunalt ansatte om spørsmål som omhandler kommunepolitikere. Gjennomsnitt skår.

	Fjell	Lindås	Meland	Os	Totalsum
Integritet	3,3	3,6	4,0	3,6	3,5
Det er godt samsvar mellom hva som sies og hva som gjøres i det politiske miljø	3,1	3,5	3,9	3,6	3,4
Politikerne hever seg over snever partipolitikk når det er snakk om viktige samfunns mål	3,6	3,7	4,3	3,5	3,7
Sentrale politikere lar ikke egen prestisje gå foran fellesskapets interesser	3,2	3,5	3,7	3,6	3,4
Kompetanse	3,7	4,2	3,8	3,9	3,9
Politikerne har god kompetanse på næringsutvikling	4,0	4,1	3,6	4,1	4,0
Politikerne i kommunen er generelt dyktige	3,6	4,2	3,9	4,0	3,9
Politikerne i kommunen har god kompetanse på samfunnsutvikling	3,6	4,3	3,9	3,6	3,8
Velvilje	4,9	4,2	4,5	5,0	4,7
Politikerne har stor interesse for næringsutvikling	5,1	4,3	4,5	5,1	4,8
Politikerne har klare mål om vekst i næringslivet	4,7	4,0	4,5	4,9	4,5
Totalsum	3,9	4,0	4,1	4,1	3,9

De kommunalt ansatte i Fjell har relativt lav tillit til sine kommunepolitikere når det gjelder integritet og kompetanse. Melands politikere har høyest skår når det gjelder integritet. Lindås kommer best ut når det gjelder kommunepolitikernes kompetanse. I Fjell og Os har politikere størst interesse for næringsutvikling og i størst grad klare mål om vekst i næringslivet.

2.5.2 Kommunalt ansatte om næringslivet

Tabell 13: Svar fra de kommunalt ansatte om spørsmål som omhandler bedrifter generelt og bedriftsledere. Gjennomsnitt skår.

	Fjell	Lindås	Meland	Os	Totalsum
Integritet	4,8	4,9	5,1	4,9	4,9
Bedriftene i kommunen er generelt ærlige og redelige	4,8	4,9	5,1	4,9	4,9
Kompetanse	4,9	4,5	4,3	4,2	4,6
Mange bedriftsledere har god forståelse for samfunnsutvikling	4,6	4,3	4,3	4,0	4,4
Vi har generelt mange dyktige bedrifter i kommunen	5,2	4,8	4,4	4,4	4,8
Velvilje	4,0	3,9	4,1	3,7	4,0
Bedriftene i kommunen er stort sett bare opptatt av egen profitt	3,3	3,5	3,9	3,1	3,4
Bedriftene i kommunen samarbeider godt med hverandre	4,4	3,9	3,6	3,9	4,1
Mange bedriftsledere er opptatt av at bedriften skal bidra positivt i lokalsamfunnet	4,5	4,3	4,5	4,3	4,4
Totalsum	4,5	4,3	4,4	4,1	4,4

I Fjell har de kommunalt ansatte høyest tillit til næringslivet. Fjell hadde også politikere med høyest tillit til næringslivet. I Os har de kommunalt ansatte lavest tillit til næringslivet. Det var også tilfelle for politikere. I Os har derfor næringslivet svært høy tillit til kommunen generelt, mens kommunen er mer skeptisk til næringslivet.

2.5.3 Kommunalt ansatte om seg selv

Tabell 14: Svar fra de kommunalt ansatte om spørsmål som omhandler kommunens ansatte (administrasjon) til hverandre. Gjennomsnitt skår.

	Fjell	Lindås	Meland	Os	Totalsum
Integritet	5,1	5,1	5,3	5,6	5,2
Kommunens ansatte er stor sett ryddige og ærlige	5,1	5,1	5,3	5,6	5,2
Kompetanse	4,7	4,3	4,5	4,7	4,6
Kommunens ansatte er generelt dyktige	4,8	4,7	4,9	4,8	4,8
Kommunens ansatte har god forståelse for næringsutvikling	4,3	4,0	4,1	4,5	4,2
Kommunens ansatte har god kompetanse på samfunnsutvikling	4,8	4,2	4,5	4,8	4,6
Velvilje	5,2	4,6	5,0	5,2	5,0
Kommunens ansatte er generelt positivt innstilt til næringslivet	4,9	4,1	4,7	5,1	4,7
Kommunens ansatte ønsker å gjøre en god jobb	5,5	5,0	5,2	5,4	5,3
Totalsum	4,9	4,5	4,8	5,0	4,8

De kommunalt ansatte i Os er mest tilfreds med seg selv. Det kan de kanskje også ha grunn til, ettersom de også fikk høyest tillit fra både næringsliv og politikere. I Fjell og Meland er de kommunalt ansatte litt mindre tilfreds med seg selv enn i Os. Lindås har klart lavere egenskår blant de kommunalt ansatte enn de andre. Det gjelder for så vidt for alle spørsmålene, men spesielt når det gjelder om de er positive til næringslivet og deres forståelse for nærings- og samfunnsutvikling.

2.5.4 Administrasjonen om identitet og optimisme

Tabell 15: Svar fra de kommunalt ansatte om spørsmål som omhandler identitet og optimisme. Gjennomsnitt skår.

	Fjell	Lindås	Meland	Os	Totalsum
Identitet	4,2	4,7	5,0	4,7	4,5
Jeg er stolt av kommunen jeg representerer	4,8	5,4	5,5	5,3	5,1
Jeg opplever at det kan være en del usunn patriotisme og drakamp mellom ulike bygdesentra/deler av kommunen	2,8	2,8	4,1	3,3	3,1
Jeg snakker positivt om kommunen når jeg er utenfor kommunen	5,0	5,6	5,3	5,3	5,2
Optimisme	4,4	4,8	4,6	5,0	4,6
Jeg tror det nytter å påvirke utviklingen i kommunen	4,4	4,9	4,8	5,0	4,7
Jeg tror framtiden ser positiv ut for kommunen	4,8	5,3	4,6	5,2	5,0
Kommunen min er preget av høy grad av tillit	3,9	4,3	4,3	4,8	4,2
Totalsum	4,3	4,8	4,8	4,8	4,6

Samlet sett er det liten forskjell på Os, Meland og Lindås. I Fjell er det forholdsvis lav skår for både identitet og optimisme. Det kan ha sammenheng med at Fjell nylig har blitt ganske hardt rammet av oljekrisen. Det kan ha gjort at optimismen har blitt lavere. Fjell har også lav skår når det gjelder usunn patriotisme og drakamper mellom deler av kommunen. Blant de kommunalt ansatte i Meland er dette problemet mindre.

3. Oppsummering

Hvis vi måler gjennomsnittsskår opp tillitsdimensjonene fra aktørkartet for de fire kommunene får vi følgende tabell.

Tabell 16: Gjennomsnittsskår for de ulike tillitsdimensjonene.

	Fjell	Lindås	Meland	Os	Totalsum
Politikere med hverandre	4,4	4,2	3,9	4,2	4,2
Politikere - administrasjon	4,6	4,3	4,2	4,7	4,5
Administrasjon - politikere	3,9	4,0	4,1	4,1	3,9
Kommune - næringsliv	4,5	4,3	4,4	4,1	4,4
Næringsliv-kommune	3,9	3,5	3,9	4,4	3,8
Næringsliv med hverandre	4,6	4,3	4,5	4,4	4,5
Frivillig sektor	4,6	4,3	4,9	4,6	4,5
Nabokommuner	5,0	4,8	4,9	4,9	4,9
Besøkende	5,1	5,0	5,0	5,5	5,1
Fylkeskommunen	3,3	3,4	3,1	3,9	3,4

En gjennomsnittsskår på 3,5 indikerer et nøytralt tillitsnivå. Verdiene ligger stort sett over 3,5. På den bakgrunnen kan det se ut til av tillitsnivået er generelt høyt i de fire kommunene. En del av spørsmålene i undersøkelsen har vi også brukt i en rekke andre kommuner. Gjennomsnittsnivået i de fire kommunene er omtrent det samme som vi har målt i andre kommuner tidligere. Det relativt høye tillitsnivået ser ut til å være et generelt trekk for Norge, om samsvarer med internasjonale målinger av tillit.

Det som er mest iøynefallende i denne tabellen er at kommunene uttrykker generelt lav tillit til fylkeskommunen. Dernest skårer næringslivets tillit til kommunen relativt lavt. Det er også interessant å merke seg at politikerne generelt har høyere tillit til de kommunalt ansatte enn seg selv. De kommunalt ansatte har på sin side ikke spesielt høyt tillit til politikerne.

Tabell 17: Kommunens avvik fra gjennomsnittskår for de enkelte spørsmålene.

	Fjell	Lindås	Meland	Os
Identitet	-0,1	-0,2	0,2	0,4
Jeg er stolt av kommunen jeg representerer	-0,1	-0,2	0,2	0,3
Jeg opplever at det kan være en del usunn patriotisme og drakamp mellom ulike bygdesentra/deler av kommunen	-0,4	-0,2	0,3	0,7
Jeg snakker positivt om kommunen når jeg er utenfor kommunen	0,0	-0,2	0,1	0,2
Integritet	-0,1	-0,1	0,0	0,3
Bedriftene i kommunen er generelt ærlige og redelige	0,0	-0,1	0,2	0,0
Det er godt samsvar mellom hva som sies og hva som gjøres i det politiske miljø	-0,1	-0,2	0,0	0,5
Fylkeskommunen opptrer ærlig og redelig	-0,1	-0,1	-0,2	0,6
Kommunens ansatte er stor sett ryddige og ærlige	0,0	-0,3	0,1	0,3
Politikerne hever seg over snever partipolitikk når det er snakk om viktige samfunns-mål	-0,1	-0,1	0,0	0,2
Sentrale politikere lar ikke egen prestisje gå foran fellesskapets interesser	-0,1	-0,1	0,0	0,4
Kompetanse	0,1	-0,2	0,0	0,1
Kommunens ansatte er generelt dyktige	0,1	-0,2	0,0	0,3
Kommunens ansatte har god forståelse for næringsutvikling	0,2	-0,4	0,0	0,3
Kommunens ansatte har god kompetanse på samfunnsutvikling	0,2	-0,3	0,0	0,3
Kompetansen av frivillige aktører i kommunen blir verdsatt og utnyttet	0,0	-0,3	0,2	0,2
Mange bedriftsledere har god forståelse for samfunnsutvikling	0,2	-0,1	0,0	-0,2
Mange frivillige aktører har god forståelse for samfunnsutvikling	0,1	-0,3	0,4	0,1
Politikerne har god kompetanse på næringsutvikling	0,1	-0,2	-0,2	0,3
Politikerne i kommunen er generelt dyktige	-0,1	-0,1	0,0	0,3
Politikerne i kommunen har god kompetanse på samfunnsutvikling	0,0	-0,1	0,0	0,1
Vi har generelt mange dyktige bedrifter i kommunen	0,3	0,0	-0,5	-0,3
Vi har generelt mange dyktige frivillige aktører i kommunen	0,0	-0,2	0,2	0,0
Vi har mye å lære av fylkeskommunen	-0,1	0,0	-0,3	0,3
Optimisme	-0,1	-0,2	0,1	0,4
Jeg tror det nytter å påvirke utviklingen i kommunen	-0,2	-0,1	0,2	0,3
Jeg tror framtiden ser positiv ut for kommunen	0,0	-0,2	0,1	0,3
Kommunen min er preget av høy grad av tillit	-0,1	-0,3	0,2	0,5
Velvilje	0,1	-0,2	0,1	0,2
Bedriftene i kommunen er stort sett bare opptatt av egen profitt	0,1	-0,1	0,5	-0,4
Bedriftene i kommunen samarbeider godt med hverandre	0,3	-0,2	-0,1	-0,1
Flere turister og besøkende ville vært positivt for kommunen	0,0	-0,2	-0,1	0,4
Frivillige aktører i kommunen samarbeider godt med hverandre	-0,1	-0,3	0,5	0,2
Fylkeskommunen er opptatt av å skape en positiv utvikling i vår kommune	0,0	0,0	-0,4	0,4
Kommunens ansatte er generelt positivt innstilt til næringslivet	0,1	-0,4	0,2	0,3
Kommunens ansatte ønsker å gjøre en god jobb	0,2	-0,5	0,0	0,4
Mange bedriftsledere er opptatt av at bedriften skal bidra positivt i lokalsamfunnet	0,0	-0,1	0,2	0,0
Mange frivillige er opptatt av at deres innsats skal bidra positivt i lokalsamfunnet	0,0	-0,3	0,4	0,0
Politikerne har stor interesse for næringsutvikling	0,2	-0,4	-0,1	0,3
Politikerne har klare mål om vekst i næringslivet	0,2	-0,4	0,0	0,5
Vi burde samarbeide mer med nabokommunene	0,0	-0,1	0,0	0,1
Vi burde satse mer på å tiltrekke oss flere turister og besøkende til kommunen	0,0	-0,2	-0,1	0,4
Vi gleder oss når det går bra i nabokommunene	0,1	-0,1	0,0	-0,1
Totalsum	0,0	-0,2	0,1	0,2

4. Hver enkelt kommune

Under viser vi resultatene fra tillitsmålingen i de fire kommunene og for de ulike dimensjonene og målgruppene. Forklaringene står under hver tabell.

4.1 Fjell

I tabellen under presenter vi resultatene for de tre målgruppene (kommunens ansatte, bedrifter/bedriftsledere og politikere) langs de tre dimensjonene integritet, kompetanse og velvilje for Fjell.

Tabell 18: Tillitsnivåer mellom de tre aktørgruppene. Gjennomsnittet viser gjennomsnittsverdien for Fjell, mens avviket viser avvik fra gjennomsnittet til de fire kommunene i utvalget.

	Målgruppe	Dimensjon	Respondent		
			Administrasjon	Næringsliv	Politikere
Gjennomsnitt	Kommunens ansatte	Integritet	5,1	4,2	4,9
		Kompetanse	4,7	3,8	4,5
		Velvilje	5,2	4,2	4,6
	Bedrifter/bedriftsledere	Integritet	4,8	4,8	4,9
		Kompetanse	4,9	4,9	5,1
		Velvilje	4,0	4,4	4,2
	Politikere	Integritet	3,3	3,4	4,2
		Kompetanse	3,7	4,0	4,4
		Velvilje	4,9	4,2	4,6
Avvik	Kommunens ansatte	Integritet	-0,11	-0,07	0,17
		Kompetanse	0,10	0,06	0,20
		Velvilje	0,17	0,08	0,00
	Bedrifter/bedriftsledere	Integritet	-0,11	0,06	0,10
		Kompetanse	0,32	0,20	0,48
		Velvilje	0,06	0,20	0,12
	Politikere	Integritet	-0,21	-0,08	0,21
		Kompetanse	-0,17	0,11	0,20
		Velvilje	0,21	0,14	0,15

Kommunens ansatte: De kommunalt ansatte i Fjell har høy tillit til hverandre. Politikerne stoler også i stor grad på kommunens ansatte. Næringslivsaktørene har litt lavere tillitsnivå til kommunens ansatte og da særlig når det gjelder kompetansen til kommunens ansatte. Vi ser at tillitsnivået til kommunens ansatte er ganske likt gjennomsnittet til de fire kommunene. Politikerne i Fjell har litt høyere tillitsnivå til kommunens ansatte enn gjennomsnittet til de fire kommunene når det gjelder integriteten og kompetansen til Fjell kommunens ansatte.

Bedrifter/bedriftsledere: De tre aktørgruppene har mest tillit til bedriftene i Fjell når det gjelder integritet og kompetanse både generelt og når det gjelder forståelse for samfunnsutvikling. Aktørene i Fjell har stort sett høyere tillit til kompetansen til bedriftene i Fjell enn gjennomsnittet til de fire kommunene og da er det særlig politikere som har høyest tillit til bedriftenes kompetanse. Det samme gjelder bedriftenes velvilje, men her er tillitsnivået lavere enn for de andre to dimensjonene. Flere politikere og de kommunalt ansatte mener at bedriftene stort sett bare er opptatt av egen profitt, mens næringslivsaktørene selv mener at det er tilfellet bare i mindre grad.

Politikere: Politikerne i Fjell kommer svakest ut når det gjelder integritet. Både de kommunalt ansatte og næringslivsaktørene vurderer integriteten til politikere noe svakere enn politikere selv gjør. Vi ser at avviket fra gjennomsnittet til de fire kommunene i denne kategorien er negativ for både de kommunalt ansatte og næringslivsaktørene, men positiv for politikere. De kommunalt ansatte er aktørgruppen som har lavest tillit til politikernes kompetanse og da spesielt når det gjelder generell kompetanse og kompetanse på samfunnsutvikling. De

stoler imidlertid mest på politikernes velvilje når det gjelder næringslivsutvikling. Næringslivsaktørene i Fjell vurderer politikernes generelle kompetanse og deres kompetanse for næringsutvikling litt lavere enn politikernes kompetanse for samfunnsutvikling.

Tabell 3 viser resultatene for de øvrige aktørene og tilsvarende dimensjonene. De øvrige aktørene er besøkende, frivillige, fylkeskommunen, nabokommuner og stedsutviklingen generelt.

Tabell 19: Tillitsnivåer fra de tre aktørgruppene om besøkende, frivillige, fylkeskommunen, nabokommuner, og generelt til utviklingen i kommunen. Gjennomsnittet viser gjennomsnittsverdien for Fjell, mens avviket viser avvik fra gjennomsnittet til de fire kommunene i utvalget.

	Målgruppe	Dimensjon	Respondent		
			Administrasjon	Næringsliv	Politikere
Gjennomsnitt	Besøkende	Velvilje	5,2	5,1	5,1
	Frivillige	Kompetanse	4,5	4,4	4,6
		Velvilje	4,6	4,7	4,7
	Fylkeskommune	Integritet	4,7	3,7	3,6
		Kompetanse	3,4	2,5	2,4
	Nabokommuner	Velvilje	4,1	3,0	2,7
		Velvilje	4,9	5,1	5,0
	Utvikling	Identitet	4,2	4,2	4,6
Optimisme		4,4	4,4	4,8	
Avvik	Besøkende	Velvilje	0,09	-0,08	0,00
	Frivillige	Kompetanse	0,01	0,07	0,01
		Velvilje	-0,10	0,05	-0,01
	Fylkeskommune	Integritet	-0,18	-0,04	-0,42
		Kompetanse	0,00	-0,10	-0,35
	Nabokommuner	Velvilje	0,13	-0,15	-0,23
		Velvilje	-0,03	0,13	0,12
	Utvikling	Identitet	-0,30	-0,07	0,00
Optimisme		-0,23	-0,07	0,11	

Besøkende: Alle aktørgruppene i Fjell er svært positive til at flere besøkende er positive for kommunen. Vi ser at det er ganske likt gjennomsnittet til de fire kommunene, noe som viser at kommunene er stort sett veldig positive overfor vekst i besøksnæringene.

Frivillige: De frivillige aktørene i Fjell er stort sett dyktige, samarbeidsvillige og ønsker å bidra positivt til lokalsamfunnet. Det er lite forskjell mellom aktørgruppene når det gjelder tillitsnivået til de frivillige aktørene i kommunen.

Fylkeskommunen: Tillitsnivået til fylkeskommunen er betydelig lavere enn til de andre målgruppene, og da er det spesielt næringslivsaktørene og politikerne som har i forholdsvis liten grad tillit til om fylkeskommunen har god integritet, kompetanse og velvilje. Fylkeskommunen kommer spesielt dårlig ut når det gjelder tillit til fylkeskommunens kompetanse. Mange aktører mener at de i liten grad har noe å lære av fylkeskommunen. Flere næringsaktører og politikere har i mindre grad tillit til at fylkeskommunen er opptatt av å skape en positiv utvikling i kommunen. Vi ser at politikerne i Fjell har stort sett lavere tillitsnivå til fylkeskommunen enn gjennomsnittet til de fire kommunene.

Nabokommunene: Fjell har et godt grunnlag når det gjelder samarbeid med nabokommunene. Alle tre aktørgruppene har stort sett et høyt tillitsnivå til nabokommunene, gleder seg over gode resultater i nabokommunene og har en ønske om å samarbeide mer med nabokommunene.

Utviklingen på stedet generelt: Alle aktørgruppene har stort sett tillit til utviklingen i kommunen. De kommunalt ansatte plasserer seg imidlertid litt under gjennomsnittet til de fire kommunene, mens politikerne i Fjell er litt mer optimistiske enn gjennomsnittet. Imidlertid opplever flere i alle tre aktørgruppene at det kan være en del usunn patriotisme og drakamp mellom ulike bygdesentra/deler av kommunen. Dette gjenspeiles imidlertid ikke i gjennomsnittsverdiene for kommunen, da de fleste tross alt er stolte av og framsnakker kommunen sin.

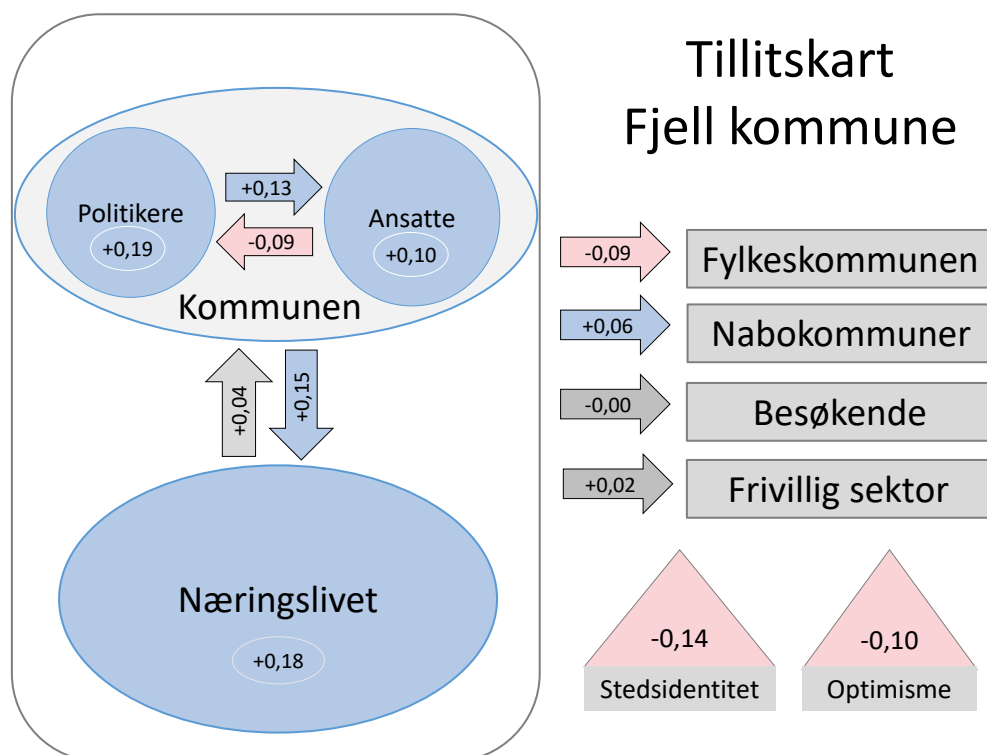
Vi kan også se på hvordan de tre respondentgruppene svarer på alle enkeltspørsmålene:

Tabell 20: Avvik fra snittskår for hvert enkelt spørsmål, for hver enkelt av de tre respondentgruppene.

Fjell	Kommunal	Næringsliv	Politiker	Totalsum
Identitet	-0,3	-0,1	0,0	-0,1
Jeg er stolt av kommunen jeg representerer	-0,3	0,0	0,2	-0,1
Jeg opplever at det kan være en del usunn patriotisme og drakamp mellom ulike bygdesentra/deler av kommunen	-0,3	-0,3	-0,5	-0,4
Jeg snakker positivt om kommunen når jeg er utenfor kommunen	-0,3	0,1	0,3	0,0
Integritet	-0,2	-0,1	0,1	-0,1
Bedriftene i kommunen er generelt ærlige og redelige	-0,1	0,1	0,1	0,0
Det er godt samsvar mellom hva som sies og hva som gjøres i det politiske miljø	-0,3	-0,1	0,3	-0,1
Fylkeskommunen opptrer ærlig og redelig	-0,2	0,0	-0,4	-0,1
Kommunens ansatte er stor sett ryddige og ærlige	-0,1	-0,1	0,2	0,0
Politikerne hever seg over snever partipolitikk når det er snakk om viktige samfunns mål	-0,1	-0,1	0,1	-0,1
Sentrale politikere lar ikke egen prestisje gå foran fellesskapets interesser	-0,2	-0,1	0,2	-0,1
Kompetanse	0,0	0,1	0,1	0,1
Kommunens ansatte er generelt dyktige	0,0	-0,1	0,2	0,1
Kommunens ansatte har god forståelse for næringsutvikling	0,1	0,2	0,4	0,2
Kommunens ansatte har god kompetanse på samfunnsutvikling	0,2	0,1	0,0	0,2
Kompetansen av frivillige aktører i kommunen blir verdsatt og utnyttet	0,0	0,1	-0,2	0,0
Mange bedriftsledere har god forståelse for samfunnsutvikling	0,2	0,1	0,4	0,2
Mange frivillige aktører har god forståelse for samfunnsutvikling	0,1	0,1	0,2	0,1
Politikerne har god kompetanse på næringsutvikling	0,0	0,1	0,2	0,1
Politikerne i kommunen er generelt dyktige	-0,3	0,0	0,2	-0,1
Politikerne i kommunen har god kompetanse på samfunnsutvikling	-0,2	0,2	0,2	0,0
Vi har generelt mange dyktige bedrifter i kommunen	0,4	0,3	0,5	0,3
Vi har generelt mange dyktige frivillige aktører i kommunen	0,0	0,1	0,0	0,0
Vi har mye å lære av fylkeskommunen	0,0	-0,1	-0,4	-0,1
Optimisme	-0,2	-0,1	0,1	-0,1
Jeg tror det nytter å påvirke utviklingen i kommunen	-0,3	-0,1	0,0	-0,2
Jeg tror fremtiden ser positiv ut for kommunen	-0,1	0,0	0,2	0,0
Kommunen min er preget av høy grad av tillit	-0,3	0,0	0,1	-0,1
Velvilje	0,1	0,1	0,0	0,1
Bedriftene i kommunen er stort sett bare opptatt av egen profitt	-0,1	0,3	-0,1	0,1
Bedriftene i kommunen samarbeider godt med hverandre	0,3	0,2	0,4	0,3
Flere turister og besøkende ville vært positivt for kommunen	0,1	-0,1	0,0	0,0
Frivillige aktører i kommunen samarbeider godt med hverandre	-0,2	0,0	0,0	-0,1
Fylkeskommunen er opptatt av å skape en positiv utvikling i vår kommune	0,1	-0,2	-0,2	0,0
Kommunens ansatte er generelt positivt innstilt til næringslivet	0,2	0,0	0,0	0,1
Kommunens ansatte ønsker å gjøre en god jobb	0,1	0,1	0,0	0,2
Mange bedriftsledere er opptatt av at bedriften skal bidra positivt i lokalsamfunnet	0,1	0,0	0,0	0,0
Mange frivillige er opptatt av at deres innsats skal bidra positivt i lokalsamfunnet	0,0	0,1	0,0	0,0
Politikerne har stor interesse for næringsutvikling	0,3	0,2	0,1	0,2
Politikerne har klare mål om vekst i næringslivet	0,2	0,1	0,2	0,2
Vi burde samarbeide mer med nabokommunene	-0,1	0,1	-0,1	0,0
Vi burde satse mer på å tiltrekke oss flere turister og besøkende til kommunen	0,1	0,0	0,0	0,0
Vi gleder oss når det går bra i nabokommunene	0,0	0,1	0,3	0,1
Totalsum	0,0	0,0	0,1	0,0

4.1.1 Oppsummering Fjell

I figuren under har vi mål avviket fra gjennomsnittet, fordelt svarene fra de ulike respondentene slik at resultatene samsvarer med aktørkartet som vi viste innledningsvis i figur 1.

Figur 4: Tillitskart. Tall og farger angir avvik fra gjennomsnittsverdier.

Fjell skårer over gjennomsnitt for mange av tillitsdimensjonene. Politikerne er spesielt fornøyd med hverandre, og det er også et høyt gjensidig tillitsforhold mellom næringsliv og kommune. Det er også et høy tillitsforhold bedriftene i mellom.

Et negativt trekk er at administrasjonen i kommunen har under gjennomsnittlig tillit til politikere. Fjell skårer også under gjennomsnittet på identitet og optimisme. Noe kan nok forklares av at næringslivet i Fjell har fått merke en sterk negativ effekt av oljekrisen. Fjell har høyest andel som mener det er en del usunn patriotisme og drakamper mellom deler av kommunen. På forrige side så vi at alle de tre respondentgruppene var sam-stemte om det.

En vekstkommune som Fjell, som har svært gode betingelser for vekst, burde ha en høyere grad av optimisme. En forholdsvis stor andel i Fjell mener at det ikke nytter å påvirke utviklingen. Fjell kommune bør bygge videre på det gode forholdet mellom kommune og næringsliv, og initiere til dialog med næringslivet om hvordan en kan skape ny vekst i kommunen. Fjell har litt under gjennomsnittlig skår for identitet og optimisme. Fjell er en av kommunene i landet med sterkest vekst siden 2000. Hvorfor er ikke stoltheten og optimismen sterkere?

4.2 Os

I tabellen under presenter vi resultatene for de tre målgruppene (kommunens ansatte, bedrifter/bedriftsledere og politikere) langs de tre dimensjonene integritet, kompetanse og velvilje for Os.

Tabell 21: Tillitsnivåer mellom de tre aktørgruppene. Gjennomsnittet viser gjennomsnittsverdien for Os, mens avviket viser avvik fra gjennomsnittet til de fire kommunene i utvalget.

	Målgruppe	Dimensjon	Vurdering fra:		
			Kom. ansatte	Bedriftsledere	Politikere
Gjennomsnitt	Kommunens ansatte	Integritet	5,6	4,7	4,9
		Kompetanse	4,7	4,2	4,5
		Velvilje	5,2	4,5	4,8
	Næringsliv	Integritet	4,9	4,7	4,7
		Kompetanse	4,2	4,7	4,1
		Velvilje	3,7	4,1	3,8
	Politikere	Integritet	3,6	4,1	4,1
		Kompetanse	3,9	4,3	4,2
		Velvilje	5,0	4,8	4,4
Avvik	Kommunens ansatte	Integritet	0,36	0,42	0,18
		Kompetanse	0,11	0,43	0,19
		Velvilje	0,22	0,44	0,22
	Næringsliv	Integritet	0,07	-0,02	-0,06
		Kompetanse	-0,41	-0,03	-0,49
		Velvilje	-0,22	-0,10	-0,29
	Politikere	Integritet	0,04	0,67	0,10
		Kompetanse	0,03	0,47	-0,03
		Velvilje	0,35	0,72	-0,08

Kommunens ansatte: De kommunalt ansatte i Os har høy tillit til hverandre. Politikerne og næringslivsaktørene stoler også i stor grad på kommunens ansatte. Tillitsnivået til kommunens ansatte i Os er høyere enn gjennomsnittet i de fire kommunene i alle tre aktørgrupper.

Bedrifter/bedriftsledere: De tre aktørgruppene har mest tillit til bedriftene i Os når det gjelder integritet og det er ganske nær gjennomsnittet for de fire kommunene. Aktørene i Os mener stort sett at bedriftsledere har en god forståelse for samfunnsutviklingen og at det er mange dyktige bedrifter i kommunen. Både de kommunalt ansatte og politikere i Os har likevel lavere tillit til kompetansen til bedriftene i Os enn gjennomsnittet for de fire kommunene. Tillitsnivået til bedriftene når det gjelder velvilje er litt lavere enn når det gjelder integritet og kompetanse. Dette skyldes at flere mener at bedriftene i Os er stort sett bare opptatt av egen profit. Imidlertid er enda flere enige i at bedriftsledere er opptatt av at bedriften skal bidra positivt i lokalsamfunnet og at bedriftene samarbeider godt med hverandre, noe som trekker opp gjennomsnittet for bedriftenes velvilje.

Politikere: Næringslivet i Os har spesielt høy tillit til politikere. Næringslivets tillitsnivå er godt over snittet for de fire kommunene når det gjelder politikernes integritet, kompetanse og vilje. De kommunalt ansatte mener at politikere har stor interesse for næringsutvikling og klare mål om vekst i næringslivet, men stoler i litt mindre grad på politikernes integritet og kompetanse. Politikerne i Os har i stor grad tillit til hverandre. I forhold til gjennomsnittet for de fire kommunene, kommer tilliten blant politikere i Os til hverandre best ut når det gjelder politikernes integritet. Politikerne i Os mener imidlertid om hverandre at de har noen svakheter når det gjelder kompetanse på næringsutvikling og når det gjelder at sentrale politikere ikke lar egen prestisje gå foran fellesskaps interesser.

Tabell 5 viser resultatene for de øvrige målgruppene og tilsvarende dimensjonene. De øvrige målgruppene er besøkende, frivillige, fylkeskommunen, nabokommuner og stedsutviklingen generelt.

Tabell 22: Tillitsnivåer fra de tre aktørgruppene om besøkende, frivillige, fylkeskommunen, nabokommuner, og generelt til utviklingen i kommunen. Gjennomsnittet viser gjennomsnittsverdien for Os, mens avviket viser avvik fra gjennomsnittet til de fire kommunene i utvalget.

	Målgruppe	Dimensjon	Respondent		
			Administrasjon	Næringsliv	Politikere
Gjennomsnitt	Besøkende	Velvilje	5,5	5,6	5,3
	Frivillige	Kompetanse	4,7	4,5	4,6
		Velvilje	5,0	4,7	4,7
	Fylkeskommune	Integritet	5,2	4,2	4,8
		Kompetanse	3,9	2,4	3,5
		Velvilje	4,5	3,2	3,6
	Nabokommuner	Velvilje	4,9	4,9	4,9
Utvikling	Identitet	4,7	5,0	4,7	
	Optimisme	5,0	5,1	4,7	
Avvik	Besøkende	Velvilje	0,41	0,46	0,16
	Frivillige	Kompetanse	0,18	0,14	0,01
		Velvilje	0,33	0,08	-0,02
	Fylkeskommune	Integritet	0,34	0,48	0,82
		Kompetanse	0,54	-0,16	0,72
		Velvilje	0,58	0,09	0,64
	Nabokommuner	Velvilje	0,04	0,00	0,05
Utvikling	Identitet	0,12	0,73	0,11	
	Optimisme	0,36	0,60	-0,01	

Besøkende: Alle aktørgruppene i Os er svært positive til at flere besøkende er positivt for kommunen. Vi ser at det er høyere enn gjennomsnittet for de fire kommunene, noe som viser at kommunene er stort sett veldig positive overfor vekst i besøksnæringene.

Frivillige: Frivillige i Os er stort sett dyktige. Det er lite forskjell mellom aktørgruppene når det gjelder tillitsnivået til de frivillige aktørene i kommunen. Imidlertid har de kommunalt ansatte i Os høyest tillit til de frivillige aktørene på stedet når det gjelder at mange frivillige er opptatt av at deres innsats skal bidra positivt i lokalsamfunnet.

Fylkeskommunen: Tillitsnivået til fylkeskommunen er tydeligvis lavere enn til de andre målgruppene, og da er det spesielt næringslivsaktørene og politikere som har i mindre grad tillit til å fylkeskommunen har god kompetanse og er opptatt av å skape en positiv utvikling i Os. Mange av aktørene, og da spesielt næringslivsaktørene, mener at de i liten grad har noe å lære av fylkeskommunen. Imidlertid er politikernes og de kommunalt ansattes tillitsnivå til fylkeskommunen i Os høyere enn i de andre tre kommunene.

Nabokommunene: Os har et godt grunnlag når det gjelder samarbeid med nabokommunene. Alle tre aktørgruppene har stort sett et høyt tillitsnivå til nabokommunene. Mange gleder seg over gode resultater i nabokommunen og har en ønske om å samarbeide mer med nabokommunene. Tillitsnivået til nabokommunene er i alle aktørgruppene på linje med gjennomsnittet for de fire kommunene.

Utviklingen på stedet generelt: Alle aktørgruppene har høy tillit til utviklingen i kommunen. Næringslivsaktørene i Os er noe mer optimistiske enn snittet for de fire kommunene. Både næringslivsaktørene og de kommunalt ansatte i Os er over gjennomsnittlig glad i sin egen kommune. Mange er stolt av og framsnakker kommunen, men det er også flere som opplever at det kan være en del usunn patriotisme og drakamp mellom ulike bygdesentra/deler av kommunen.

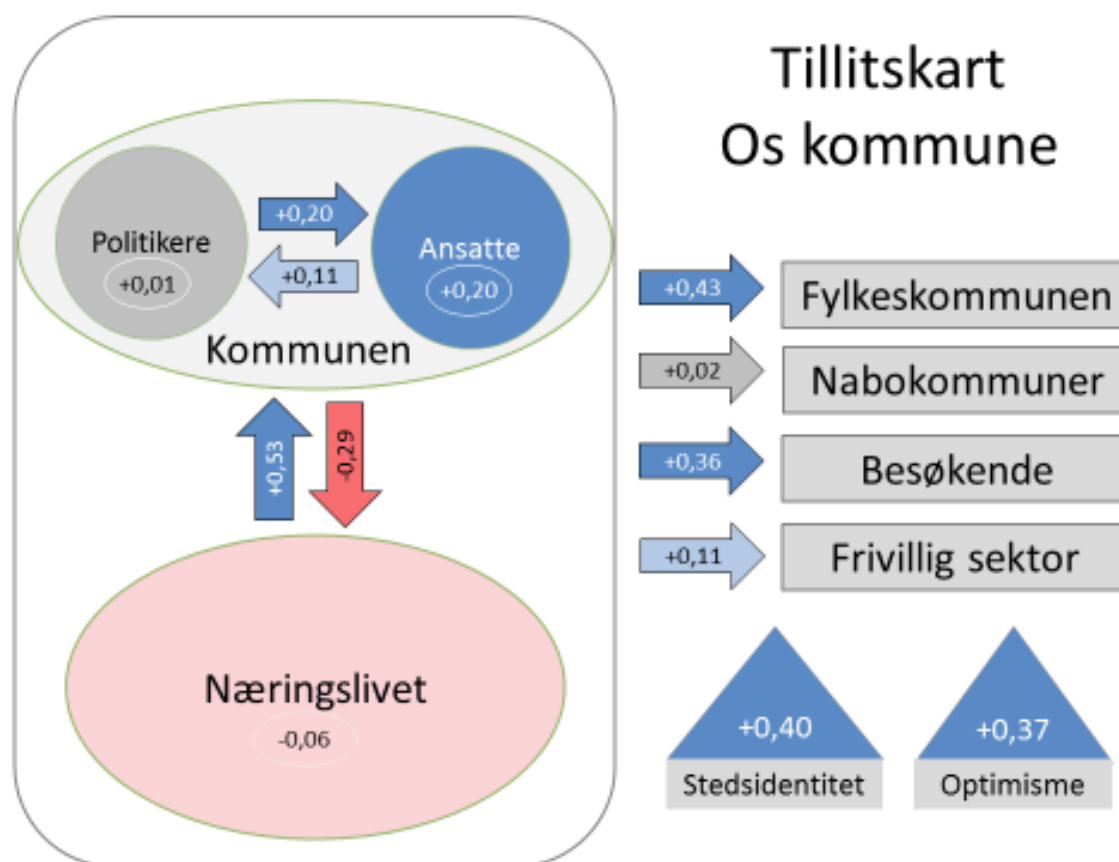
Vi kan også se på hvordan de tre respondentgruppene svarer på alle enkeltspørsmålene:

Tabell 23: Avvik fra snittskår for hvert enkelt spørsmål, for hver enkelt av de tre respondentgruppene.

Os	Kommunal	Næringsliv	Politiker	Totalsum
Identitet	0,1	0,7	0,1	0,4
Jeg er stolt av kommunen jeg representerer	0,1	0,6	-0,2	0,3
Jeg opplever at det kan være en del usunn patriotisme og drakamp mellom ulike bygdesentra/deler av kommunen	0,2	1,0	0,8	0,7
Jeg snakker positivt om kommunen når jeg er utenfor kommunen	0,1	0,6	-0,2	0,2
Integritet	0,1	0,5	0,2	0,3
Bedriftene i kommunen er generelt ærlige og redelige	0,1	0,0	-0,1	0,0
Det er godt samsvar mellom hva som sies og hva som gjøres i det politiske miljø	0,2	0,9	0,0	0,5
Fylkeskommunen opptrer ærlig og redelig	0,3	0,5	0,8	0,6
Kommunens ansatte er stor sett ryddige og ærlige	0,4	0,4	0,2	0,3
Politikerne hever seg over snever partipolitikk når det er snakk om viktige samfunns mål	-0,3	0,5	0,1	0,2
Sentrale politikere lar ikke egen prestisje gå foran fellesskapets interesser	0,2	0,5	0,1	0,4
Kompetanse	0,0	0,3	0,0	0,1
Kommunens ansatte er generelt dyktige	0,0	0,4	0,4	0,3
Kommunens ansatte har god forståelse for næringsutvikling	0,2	0,6	-0,1	0,3
Kommunens ansatte har god kompetanse på samfunnsutvikling	0,2	0,2	0,4	0,3
Kompetansen av frivillige aktører i kommunen blir verdsatt og utnyttet	0,3	0,3	0,1	0,2
Mange bedriftsledere har god forståelse for samfunnsutvikling	-0,4	-0,1	-0,4	-0,2
Mange frivillige aktører har god forståelse for samfunnsutvikling	0,2	0,1	0,0	0,1
Politikerne har god kompetanse på næringsutvikling	0,1	0,6	-0,1	0,3
Politikerne i kommunen er generelt dyktige	0,1	0,5	0,0	0,3
Politikerne i kommunen har god kompetanse på samfunnsutvikling	-0,2	0,3	0,1	0,1
Vi har generelt mange dyktige bedrifter i kommunen	-0,4	0,0	-0,6	-0,3
Vi har generelt mange dyktige frivillige aktører i kommunen	0,1	0,0	0,0	0,0
Vi har mye å lære av fylkeskommunen	0,5	-0,2	0,7	0,3
Optimisme	0,4	0,6	0,0	0,4
Jeg tror det nytter å påvirke utviklingen i kommunen	0,3	0,5	0,0	0,3
Jeg tror fremtiden ser positiv ut for kommunen	0,2	0,6	-0,2	0,3
Kommunen min er preget av høy grad av tillit	0,6	0,7	0,1	0,5
Velvilje	0,2	0,3	0,0	0,2
Bedriftene i kommunen er stort sett bare opptatt av egen profitt	-0,3	-0,4	-0,4	-0,4
Bedriftene i kommunen samarbeider godt med hverandre	-0,2	0,0	-0,3	-0,1
Flere turister og besøkende ville vært positivt for kommunen	0,5	0,5	0,1	0,4
Frivillige aktører i kommunen samarbeider godt med hverandre	0,6	0,2	0,0	0,2
Fylkeskommunen er opptatt av å skape en positiv utvikling i vår kommune	0,6	0,1	0,6	0,4
Kommunens ansatte er generelt positivt innstilt til næringslivet	0,4	0,3	0,0	0,3
Kommunens ansatte ønsker å gjøre en god jobb	0,1	0,6	0,4	0,4
Mange bedriftsledere er opptatt av at bedriften skal bidra positivt i lokalsamfunnet	-0,1	0,0	-0,1	0,0
Mange frivillige er opptatt av at deres innsats skal bidra positivt i lokalsamfunnet	0,1	0,0	0,0	0,0
Politikerne har stor interesse for næringsutvikling	0,3	0,7	-0,1	0,3
Politikerne har klare mål om vekst i næringslivet	0,4	0,8	0,0	0,5
Vi burde samarbeide mer med nabokommunene	0,2	-0,2	0,4	0,1
Vi burde satse mer på å tiltrekke oss flere turister og besøkende til kommunen	0,4	0,4	0,2	0,4
Vi gleder oss når det går bra i nabokommunene	-0,1	0,2	-0,3	-0,1
Totalsum	0,1	0,4	0,1	0,2

4.2.1 Oppsummering Os

I figuren under har vi mål avviket fra gjennomsnittet, fordelt svarene fra de ulike respondentene slik at resultatene samsvarer med aktørkartet som vi viste innledningsvis i figur 1.

Figur 5: Tillitskart. Tall og farger angir avvik fra gjennomsnittsverdier.

Os er en kommune preget av høyt generelt tillitsnivå, sterk identitet og stor optimisme. De eneste punktene hvor Os skårer svakere enn gjennomsnittet, er kommunens (politikere og administrasjon samlet) tillit til næringslivet. Næringslivet har også lavere tillit til seg selv enn gjennomsnittet.

Etttersom næringslivet har svært høy tillit til kommunen, bør kommunen gå i en dialog med næringslivet om hvordan næringslivet i kommunen kan bli bedre til å samarbeide med hverandre og skape større vekst i næringslivet. Næringslivet i Os har hatt svake resultater de siste ti årene. Tillitsundersøkelsen tyder på at det ikke skyldes kommunen, men at årsaken til at Os har svak næringsattraktivitet ligger i næringslivet selv. Samarbeidet mellom bedriftene i kommunen er tilsynelatende ikke utviklet. Kanskje kan kommunen bidra til en bedre organisering av næringslivet gjennom å støtte opp under næringsforeninger og liknende.

4.3 Meland

I tabellen under presenter vi resultatene for de tre målgruppene (kommunens ansatte, bedrifter/bedriftsledere og politikere) langs de tre dimensjonene integritet, kompetanse og velvilje for Meland.

Tabell 24: Tillitsnivåer mellom de tre aktørgruppene. Gjennomsnittet viser gjennomsnittsverdien for Meland, mens avviket viser avvik fra gjennomsnittet til de fire kommunene i utvalget.

	Målgruppe	Dimensjon	Respondent		
			Administrasjon	Næringsliv	Politikere
Gjennomsnitt	Kommunens ansatte	Integritet	5,3	4,7	4,4
		Kompetanse	4,5	3,9	4,0
		Velvilje	5,0	4,4	4,5
	Bedrifter/ bedriftsledere	Integritet	5,1	5,0	4,8
		Kompetanse	4,3	4,6	4,3
		Velvilje	4,1	4,3	4,4
	Politikere	Integritet	4,0	3,4	3,5
		Kompetanse	3,8	3,8	4,1
		Velvilje	4,5	4,0	4,4
Avvik	Kommunens ansatte	Integritet	0,06	0,41	-0,29
		Kompetanse	-0,04	0,13	-0,32
		Velvilje	-0,04	0,26	-0,06
	Bedrifter/ bedriftsledere	Integritet	0,19	0,31	0,05
		Kompetanse	-0,29	-0,14	-0,29
		Velvilje	0,15	0,11	0,32
	Politikere	Integritet	0,46	-0,07	-0,51
		Kompetanse	-0,06	-0,08	-0,15
		Velvilje	-0,20	-0,05	-0,09

Kommunens ansatte: De kommunalt ansatte i Meland har høy tillit til hverandre. Politikerne og næringslivsaktørene stoler også på kommunens ansatte, men i litt mindre grad. Tillitsnivået til kommunens ansatte i Meland er høyere enn gjennomsnittet til de fire kommunene når det gjelder næringslivsaktørene. Politikerne i Meland har mindre tillit til de kommunalt ansattes integritet og kompetanse enn gjennomsnittet til de fire kommunene. Flere av politikere ser svakheter når det gjelder de kommunalt ansattes forståelse for næringsutvikling, mens flere av næringslivsaktørene også ser svakheter når det gjelder de kommunalt ansattes forståelse for samfunnsutvikling.

Bedrifter/bedriftsledere: De tre aktørgruppene har mest tillit til bedriftene i Meland når det gjelder integritet og det er ganske nær eller over gjennomsnittet til de fire kommunene. Det vil si bedriftene i Meland oppfattes stort sett som ærlige og redelige. De tre aktørgruppene har lavere tillit til kompetansen til bedriftene i Meland enn gjennomsnittet til de fire kommunene, men avvikene er ikke store. Flere av aktørene er enige i at mange bedriftsledere har god forståelse for samfunnsutvikling og at det er mange dyktige bedrifter i Meland. I forhold til gjennomsnittet til de fire kommunene, kommer bedriftene litt bedre ut når det gjelder velvilje, men den gjennomsnittlige tilliten til bedriftenes velvilje er på linje med tilliten til bedriftenes kompetanse. Flere av de kommunalt ansatte ser imidlertid svakheter når det gjelder bedriftenes samarbeid med hverandre og er enige i at bedriftene i kommunen stort sett bare er opptatt av egen profitt.

Politikere: Tilliten til politikere i Meland er stort sett litt mindre enn til de kommunalt ansatte eller bedriftene. Politikerne i Meland har forholdsvis lav tillit til hverandre og da spesielt når det gjelder politikernes integritet. Dette ser vi av avviket fra gjennomsnittet til de fire kommunene. De kommunalt ansatte i Meland har derimot litt høyere tillit til politikernes integritet enn gjennomsnittet til de fire kommunene. Flere av aktørene er imidlertid enige i at sentrale politikere lar egen prestisje gå foran fellesskapets interesser og at det er svakheter når det gjelder samsvar mellom hva som sies og hva som gjøres i det politiske miljø.

Tabell 7 viser resultatene for de øvrige målgruppene og tilsvarende dimensjonene. De øvrige målgruppene er besøkende, frivillige, fylkeskommunen, nabokommuner og stedsutviklingen generelt.

Tabell 25: Tillitsnivåer fra de tre aktørgruppene om besøkende, frivillige, fylkeskommunen, nabokommuner, og generelt til utviklingen i kommunen. Gjennomsnittet viser gjennomsnittsverdien for Meland, mens avviket viser avvik fra gjennomsnittet til de fire kommunene i utvalget.

	Målgruppe	Dimensjon	Respondent		
			Administrasjon	Næringsliv	Politikere
Gjennomsnitt	Besøkende	Velvilje	4,6	4,9	5,6
	Frivillige	Kompetanse	4,7	4,6	4,9
		Velvilje	5,0	5,2	5,1
	Fylkeskommune	Integritet	4,7	3,7	3,5
		Kompetanse	2,9	2,5	2,3
		Velvilje	3,3	2,9	2,5
	Nabokommuner	Velvilje	4,9	5,0	4,8
	Utvikling	Identitet	5,0	4,4	4,5
Optimisme		4,6	4,9	4,7	
Avvik	Besøkende	Velvilje	-0,46	-0,25	0,49
	Frivillige	Kompetanse	0,19	0,21	0,35
		Velvilje	0,29	0,52	0,44
	Fylkeskommune	Integritet	-0,21	-0,05	-0,50
		Kompetanse	-0,47	-0,07	-0,50
		Velvilje	-0,64	-0,16	-0,44
	Nabokommuner	Velvilje	0,02	0,09	-0,09
	Utvikling	Identitet	0,50	0,20	-0,06
Optimisme		-0,05	0,40	0,00	

Besøkende: De tre aktørgruppene i Meland er stort sett positive til at flere besøkende er positive for kommunen, men det er politikere som vurderer besøkende som mest positive for kommunen. Vi ser at politikernes vurdering av besøkende i Meland er høyere enn gjennomsnittet til de fire kommunene, noe som viser at politikere er svært positive overfor vekst i besøksnæringene.

Frivillige: De frivillige aktørene i Meland oppleves stort sett som dyktige, samarbeidsvillige, verdsett og opptatt av utvikling i lokalsamfunnet. Alle aktørgruppene har en høyere tillitsnivå til de frivillige aktørene i kommunen enn gjennomsnittet til de fire kommunene.

Fylkeskommunen: Tillitsnivået til fylkeskommunen er tydeligvis lavere enn til de andre målgruppene. Alle tre aktørgruppene har i mindre grad tillit til at fylkeskommunen har god kompetanse og velvilje. Mange av aktørene mener at de i liten grad har noe å lære av fylkeskommunen og at fylkeskommunen er i mindre grad opptatt av å skape en positiv utvikling i Meland. Politikernes og de kommunalt ansattes tillitsnivå til fylkeskommunen i Meland er lavere enn gjennomsnittet til de fire kommunene.

Nabokommunene: Meland har et godt grunnlag når det gjelder samarbeid med nabokommunene og ligger dermed på linje med gjennomsnittet til de fire kommunene. Alle tre aktørgruppene har stort sett et høyt tillitsnivå til nabokommunene, gleder seg over gode resultater i nabokommunene og har et ønske om å samarbeide mer med nabokommunene.

Utviklingen på stedet generelt: Alle aktørgruppene har tillit til utviklingen i kommunen. Næringslivsaktørene i Meland er mer optimistiske enn gjennomsnittet. Både næringslivsaktørene og de kommunalt ansatte i Meland er over gjennomsnittlig glad i sin egen kommune. Men det er mange av næringslivsaktørene som opplever at det kan være en del usunn patriotisme og drakamp mellom ulike bygdesentra/deler av kommunen, et synspunkt som ikke deles av de kommunalt ansatte eller politikere.

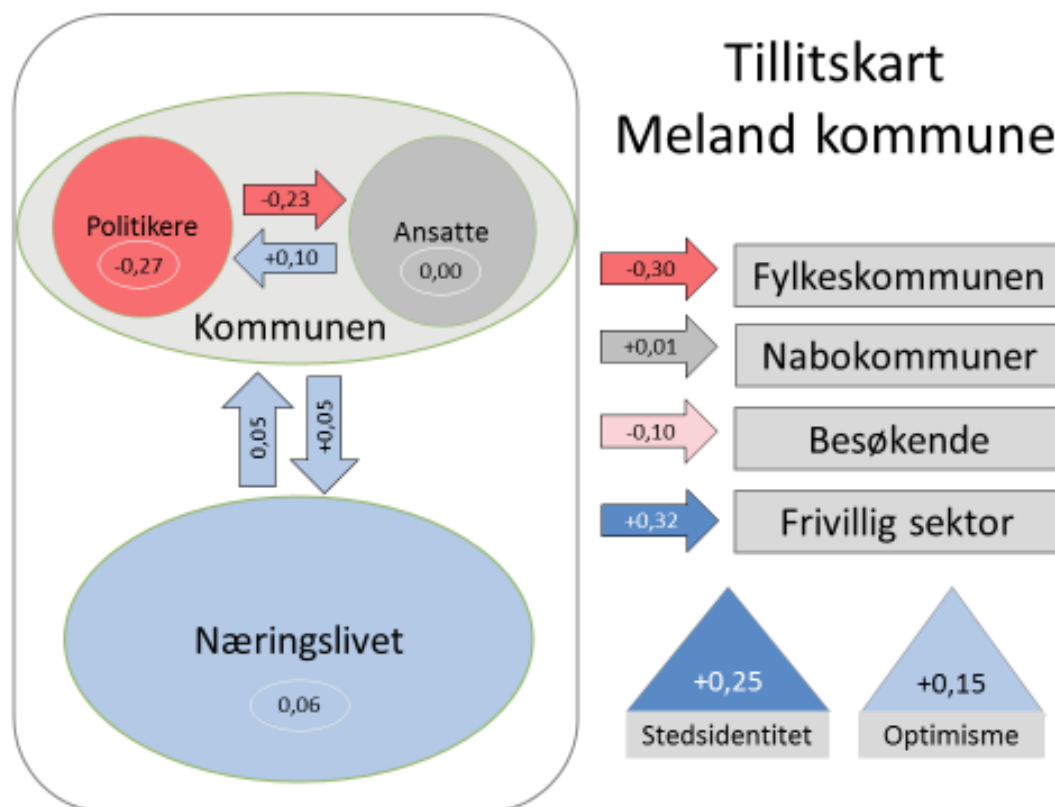
Vi kan også se på hvordan de tre respondentgruppene svarer på alle enkeltspørsmålene:

Tabell 26: Avvik fra snittskår for hvert enkelt spørsmål, for hver enkelt av de tre respondentgruppene.

Meland	Kommunal	Næringsliv	Politiker	Totalsum
Identitet	0,5	0,2	-0,1	0,2
Jeg er stolt av kommunen jeg representerer	0,3	0,4	-0,2	0,2
Jeg opplever at det kan være en del usunn patriotisme og drakamp mellom ulike bygdesentra/deler av kommunen	1,0	-0,1	0,1	0,3
Jeg snakker positivt om kommunen når jeg er utenfor kommunen	0,1	0,3	-0,2	0,1
Integritet	0,3	0,1	-0,4	0,0
Bedriftene i kommunen er generelt ærlige og redelige	0,2	0,3	0,0	0,2
Det er godt samsvar mellom hva som sies og hva som gjøres i det politiske miljø	0,5	-0,2	-0,5	0,0
Fylkeskommunen opptrer ærlig og redelig	-0,2	-0,1	-0,5	-0,2
Kommunens ansatte er stor sett ryddige og ærlige	0,1	0,4	-0,3	0,1
Politikerne hever seg over snever partipolitikk når det er snakk om viktige samfunns mål	0,5	-0,1	-0,5	0,0
Sentrale politikere lar ikke egen prestisje gå foran fellesskapets interesser	0,3	0,1	-0,6	0,0
Kompetanse	-0,1	0,1	-0,1	0,0
Kommunens ansatte er generelt dyktige	0,1	0,1	-0,4	0,0
Kommunens ansatte har god forståelse for næringsutvikling	-0,1	0,2	-0,3	0,0
Kommunens ansatte har god kompetanse på samfunnsutvikling	-0,2	0,1	-0,3	0,0
Kompetansen av frivillige aktører i kommunen blir verdsatt og utnyttet	0,1	0,0	0,5	0,2
Mange bedriftsledere har god forståelse for samfunnsutvikling	0,0	0,2	-0,2	0,0
Mange frivillige aktører har god forståelse for samfunnsutvikling	0,4	0,3	0,4	0,4
Politikerne har god kompetanse på næringsutvikling	-0,4	-0,1	-0,2	-0,2
Politikerne i kommunen er generelt dyktige	0,1	0,0	-0,2	0,0
Politikerne i kommunen har god kompetanse på samfunnsutvikling	0,1	-0,2	0,0	0,0
Vi har generelt mange dyktige bedrifter i kommunen	-0,5	-0,4	-0,4	-0,5
Vi har generelt mange dyktige frivillige aktører i kommunen	0,1	0,3	0,1	0,2
Vi har mye å lære av fylkeskommunen	-0,5	-0,1	-0,5	-0,3
Optimisme	0,0	0,4	0,0	0,1
Jeg tror det nytter å påvirke utviklingen i kommunen	0,1	0,3	0,0	0,2
Jeg tror framtiden ser positiv ut for kommunen	-0,3	0,4	0,2	0,1
Kommunen min er preget av høy grad av tillit	0,1	0,5	-0,2	0,2
Velvilje	0,0	0,1	0,1	0,1
Bedriftene i kommunen er stort sett bare opptatt av egen profit	0,5	0,2	0,7	0,5
Bedriftene i kommunen samarbeider godt med hverandre	-0,5	-0,1	0,0	-0,1
Flere turister og besøkende ville vært positivt for kommunen	-0,4	-0,3	0,5	-0,1
Frivillige aktører i kommunen samarbeider godt med hverandre	0,4	0,5	0,5	0,5
Fylkeskommunen er opptatt av å skape en positiv utvikling i vår kommune	-0,6	-0,2	-0,4	-0,4
Kommunens ansatte er generelt positivt innstilt til næringslivet	0,0	0,3	0,1	0,2
Kommunens ansatte ønsker å gjøre en god jobb	-0,1	0,2	-0,2	0,0
Mange bedriftsledere er opptatt av at bedriften skal bidra positivt i lokalsamfunnet	0,1	0,2	0,2	0,2
Mange frivillige er opptatt av at deres innsats skal bidra positivt i lokalsamfunnet	0,2	0,6	0,4	0,4
Politikerne har stor interesse for næringsutvikling	-0,3	-0,1	0,0	-0,1
Politikerne har klare mål om vekst i næringslivet	-0,1	0,0	-0,2	0,0
Vi burde samarbeide mer med nabokommunene	0,1	0,0	0,0	0,0
Vi burde satse mer på å tiltrekke oss flere turister og besøkende til kommunen	-0,5	-0,2	0,5	-0,1
Vi gleder oss når det går bra i nabokommunene	0,0	0,2	-0,2	0,0
Totalsum	0,0	0,1	-0,1	0,1

4.3.1 Oppsummering Meland

I figuren under har vi mål avviket fra gjennomsnittet, fordelt svarene fra de ulike respondentene slik at resultatene samsvarer med aktørkartet som vi viste innledningsvis i figur 1.

Figur 6: Tillitskart. Tall og farger angir avvik fra gjennomsnittsverdier.

Tillitskartet i Meland gir ganske blandede signaler. Det er et forholdsvis god gjensidig tillitsforhold mellom kommunen og næringslivet. Meland er også en kommune som er preget av en sterk identitet og stor optimisme. Politikerne i Meland har tilsynelatende svak tillit til hverandre. Politikerne har også lav tillit til sine egne ansatte. Fylkeskommunen står lavt i kurs hos de fire kommunene i undersøkelsen, men spesielt lavt i Meland.

Det synes som om politikerne i Meland bør starte med seg selv. Hva er årsaken til at Melands politikere har lav tillit til egen integritet? Og hvorfor har de lav tillit til sine egne ansatte? Det er politikerne i Meland som har hatt forholdsvis mange negative svar i tillitsundersøkelsen. Da ansatte har over middels tillit til politikerne, og næringslivet har også over middels tillit til kommunen. Hvis politikerne i Meland hadde gjensidig hø tillit til hverandre og til kommunens ansatte, ville det generelle tillitsnivået i Meland har vært svært høyt.

4.4 Lindås

I tabellen under presenter vi resultatene for de tre målgruppene (kommunens ansatte, bedrifter/bedriftsledere og politikere) langs de tre dimensjonene integritet, kompetanse og velvilje for Lindås.

Tabell 27: Tillitsnivåer mellom de tre aktørgruppene. Gjennomsnittet viser gjennomsnittsverdien for Lindås, mens avviket viser avvik fra gjennomsnittet til de fire kommunene i utvalget.

	Målgruppe	Dimensjon	Respondent		
			Administrasjon	Næringsliv	Politikere
Gjennomsnitt	Kommunens ansatte	Integritet	5,1	4,0	4,6
		Kompetanse	4,3	3,4	4,2
		Velvilje	4,6	3,7	4,5
	Bedrifter/ bedriftsledere	Integritet	4,9	4,6	4,7
		Kompetanse	4,5	4,6	4,8
		Velvilje	3,9	4,0	3,9
	Politikere	Integritet	3,6	3,2	4,1
		Kompetanse	4,2	3,5	4,1
		Velvilje	4,2	3,6	4,4
Avvik	Kommunens ansatte	Integritet	-0,08	-0,27	-0,10
		Kompetanse	-0,24	-0,29	-0,13
		Velvilje	-0,46	-0,38	-0,13
	Bedrifter/ bedriftsledere	Integritet	0,01	-0,16	-0,08
		Kompetanse	-0,09	-0,13	0,12
		Velvilje	-0,05	-0,18	-0,11
	Politikere	Integritet	0,04	-0,24	0,07
		Kompetanse	0,34	-0,34	-0,08
		Velvilje	-0,50	-0,49	-0,04

Kommunens ansatte: De kommunalt ansatte i Lindås har stort sett tillit til hverandre. Vi ser at tillitsnivået til kommunens ansatte i Lindås er lavest for næringslivsaktørene og da særlig når det gjelder de kommunalt ansattes kompetanse. Næringslivsaktørene ser svakheter når det gjelder de kommunalt ansattes forståelse for både nærings- og samfunnsutvikling. Også flere av de politiske aktørene mener at det er svakheter når det gjelder det kommunalt ansattes kompetanse for næringsutvikling. Tillitsnivået til kommunens ansatte i Lindås er litt lavere enn gjennomsnittet til de fire kommunene i de tre aktørgruppene.

Bedrifter/bedriftsledere: De tre aktørgruppene har mest tillit til bedriftene i Lindås når det gjelder integritet og kompetanse. Aktørene i Lindås er stort sett enige i at mange bedriftsledere har god forståelse for samfunnsutvikling og at det er mange dyktige bedrifter i Lindås. Bedriftene i Lindås kommer litt svakere ut når det gjelder velvilje, men forskjellene er ikke så store. I alle tre aktørgruppene er det flere som mener at bedriftene i kommunen har svakheter når det gjelder at samarbeide godt med hverandre og at bedriftene i Lindås stort sett bare er opptatt av egen profitt.

Politikere: Både de kommunalt ansatte og næringslivsaktørene i Lindås har i mindre grad tillit til politikernes integritet. Vi ser at tillitsnivået av næringslivsaktørene til politikernes integritet er under gjennomsnittet til de fire kommunene. Flere av de kommunalt ansatte og næringslivsaktørene er ikke enige i at det er godt samsvar mellom hva som sies og hva som gjøres i det politiske miljø. Flere aktører fra alle tre aktørgruppene mener også at sentrale politikere lar egen prestisje gå foran fellesskapets interesser. Næringslivsaktørene i Lindås har også i litt mindre grad tillit til at politikernes kompetanse og velvilje og da spesielt når det gjelder næringslivsutvikling. Politikerne i Lindås har imidlertid tillit til hverandre og avvikene fra gjennomsnittet er små. De kommunalt ansatte i Lindås har også tillit til politikernes kompetanse og velvilje, men ligger litt under gjennomsnittet til de fire kommunene når det gjelder politikernes velvilje.

Tabell 9 viser resultatene for de øvrige målgruppene og tilsvarende dimensjonene. De øvrige målgruppene er besøkende, frivillige, fylkeskommunen, nabokommuner og stedsutviklingen generelt.

Tabell 28: Tillitsnivåer fra de tre aktørgruppene om besøkende, frivillige, fylkeskommunen, nabokommuner, og generelt til utviklingen i kommunen. Gjennomsnittet viser gjennomsnittsverdien for Meland, mens avviket viser avvik fra gjennomsnittet til de fire kommunene i utvalget.

	Målgruppe	Dimensjon	Respondent		
			Administrasjon	Næringsliv	Politikere
Gjennomsnitt	Besøkende	Velvilje	5,0	5,1	4,6
	Frivillige	Kompetanse	4,2	4,1	4,3
		Velvilje	4,4	4,4	4,4
	Fylkeskommune	Integritet	5,0	3,6	4,2
		Kompetanse	3,3	2,8	2,9
		Velvilje	3,6	3,3	3,0
	Nabokommuner	Velvilje	4,9	4,8	4,7
	Utvikling	Identitet	4,7	3,8	4,5
Optimisme		4,8	4,1	4,6	
Avvik	Besøkende	Velvilje	-0,11	-0,07	-0,51
	Frivillige	Kompetanse	-0,27	-0,23	-0,27
		Velvilje	-0,25	-0,29	-0,29
	Fylkeskommune	Integritet	0,17	-0,10	0,21
		Kompetanse	-0,14	0,19	0,15
		Velvilje	-0,34	0,17	0,09
	Nabokommuner	Velvilje	0,01	-0,14	-0,10
	Utvikling	Identitet	0,13	-0,39	-0,04
Optimisme		0,21	-0,40	-0,10	

Besøkende: De tre aktørgruppene i Lindås er stort sett positive til at flere besøkende er positive for kommunen, men det er de kommunalt ansatte og næringslivsaktørene som vurderer besøkende som mest positive for kommunen. Vi ser at politikernes vurdering av besøkende i Lindås er litt lavere enn gjennomsnittet til de fire kommunene.

Frivillige: Alle tre aktørgruppene i Lindås har stort sett tillit til de frivillige aktørene i kommunen. Vi ser imidlertid at tillitsnivået til de frivillige aktørene er litt lavere enn gjennomsnittet til de fire kommunene. Flere av næringslivsaktørene og flere av politikere ser svakheter når det gjelder at kompetansen av frivillige aktører i kommunen blir verdsatt og utnyttet, mens mange mener at det er mange dyktige frivillige aktører i kommunen med god forståelse for samfunnsutvikling.

Fylkeskommunen: Tillitsnivået til fylkeskommunen er litt lavere enn til de andre målgruppene. Alle de tre aktørgruppene har i mindre grad tillit til at fylkeskommunen har god kompetanse og velvilje. Mange av aktørene mener at de i mindre grad har noe å lære av fylkeskommunen og at fylkeskommunen i mindre grad er opptatt av å skape en positiv utvikling i Lindås. Politikernes og bedriftenes tillitsnivå til fylkeskommunen i Lindås er imidlertid litt høyere enn gjennomsnittet til de fire kommunene. De kommunalt ansatte og politikere i Lindås har imidlertid høy tillit til fylkeskommunens integritet og mener at fylkeskommunen opptrer som ærlig og redelig.

Nabokommunene: Lindås har også et godt grunnlag når det gjelder samarbeid med nabokommunene og ligger omtrent på linje med gjennomsnittet til de fire kommunene. Alle tre aktørgruppene har stort sett et høyt tillitsnivå til nabokommunene, gleder seg over gode resultater i nabokommunen og har en ønske om å samarbeide mer med nabokommunene.

Utviklingen på stedet generelt: De kommunalt ansatte og politikere i Lindås har stort sett tillit til utviklingen i kommunen. Næringslivsaktørene i Lindås har i litt mindre grad tillit til utviklingen i kommunen og ligger også litt under gjennomsnittet til de fire kommunene. I hver aktørgruppe er det flere av aktørene som opplever at det kan være en del usunn patriotisme og drakamp mellom ulike bygdесentra/deler av kommunen, mens mange av aktørene er stolt av kommunen sin og framsnakker kommunen.

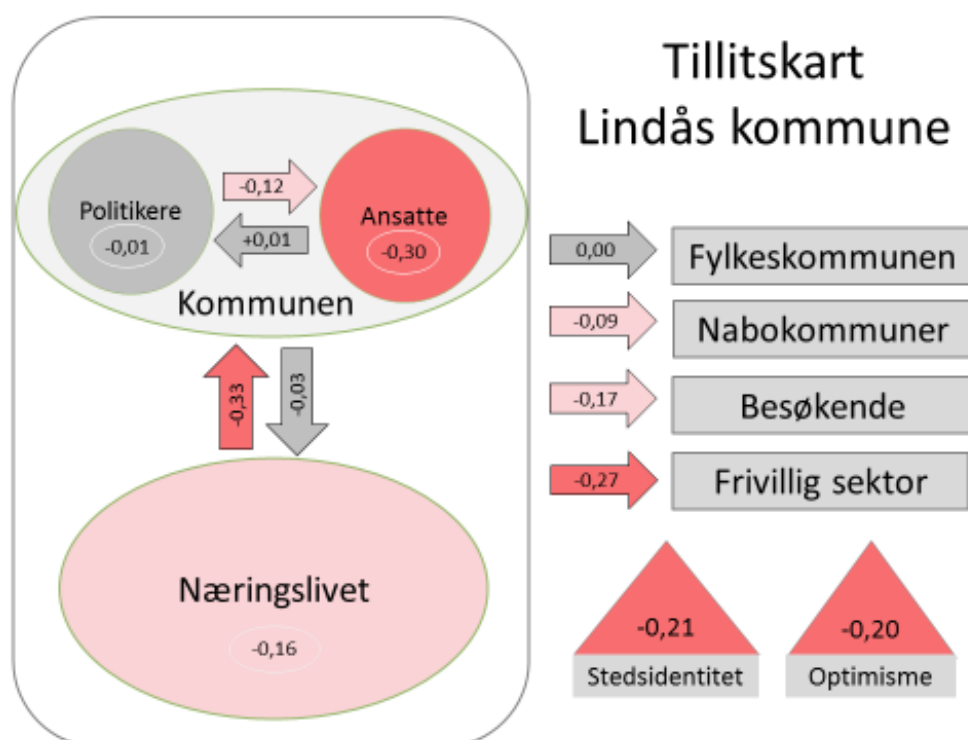
Vi kan også se på hvordan de tre respondentgruppene svarer på alle enkeltspørsmålene:

Tabell 29: Avvik fra snittskår for hvert enkelt spørsmål, for hver enkelt av de tre respondentgruppene.

Lindås	Kommunal	Næringsliv	Politiker	Totalsum
Identitet	0,1	-0,4	0,0	-0,2
Jeg er stolt av kommunen jeg representerer	0,3	-0,5	0,0	-0,2
Jeg opplever at det kan være en del usunn patriotisme og drakamp mellom ulike bygdesentra/deler av kommunen	-0,2	-0,1	-0,1	-0,2
Jeg snakker positivt om kommunen når jeg er utenfor kommunen	0,4	-0,5	0,0	-0,2
Integritet	0,0	-0,2	0,0	-0,1
Bedriftene i kommunen er generelt ærlige og redelige	0,0	-0,2	-0,1	-0,1
Det er godt samsvar mellom hva som sies og hva som gjøres i det politiske miljø	0,0	-0,3	0,1	-0,2
Fylkeskommunen opptrer ærlig og redelig	0,2	-0,1	0,2	-0,1
Kommunens ansatte er stor sett ryddige og ærlige	-0,1	-0,3	-0,1	-0,3
Politikerne hever seg over snever partipolitikk når det er snakk om viktige samfunns mål	0,0	-0,2	0,1	-0,1
Sentrale politikere lar ikke egen prestisje gå foran fellesskapets interesser	0,1	-0,2	0,0	-0,1
Kompetanse	-0,1	-0,2	-0,1	-0,2
Kommunens ansatte er generelt dyktige	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2
Kommunens ansatte har god forståelse for næringsutvikling	-0,2	-0,5	-0,1	-0,4
Kommunens ansatte har god kompetanse på samfunnsutvikling	-0,4	-0,2	-0,1	-0,3
Kompetansen av frivillige aktører i kommunen blir verdsatt og utnyttet	-0,2	-0,2	-0,3	-0,3
Mange bedriftsledere har god forståelse for samfunnsutvikling	-0,1	-0,2	0,0	-0,1
Mange frivillige aktører har god forståelse for samfunnsutvikling	-0,4	-0,3	-0,4	-0,3
Politikerne har god kompetanse på næringsutvikling	0,2	-0,4	0,0	-0,2
Politikerne i kommunen er generelt dyktige	0,3	-0,3	0,0	-0,1
Politikerne i kommunen har god kompetanse på samfunnsutvikling	0,5	-0,3	-0,3	-0,1
Vi har generelt mange dyktige bedrifter i kommunen	-0,1	-0,1	0,2	0,0
Vi har generelt mange dyktige frivillige aktører i kommunen	-0,2	-0,2	-0,1	-0,2
Vi har mye å lære av fylkeskommunen	-0,1	0,2	0,2	0,0
Optimisme	0,2	-0,4	-0,1	-0,2
Jeg tror det nytter å påvirke utviklingen i kommunen	0,3	-0,2	0,0	-0,1
Jeg tror fremtiden ser positiv ut for kommunen	0,3	-0,4	-0,2	-0,2
Kommunen min er preget av høy grad av tillit	0,0	-0,5	-0,1	-0,3
Velvilje	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Bedriftene i kommunen er stort sett bare opptatt av egen profit	0,1	-0,2	-0,1	-0,1
Bedriftene i kommunen samarbeider godt med hverandre	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Flere turister og besøkende ville vært positivt for kommunen	-0,2	0,0	-0,5	-0,2
Frivillige aktører i kommunen samarbeider godt med hverandre	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Fylkeskommunen er opptatt av å skape en positiv utvikling i vår kommune	-0,3	0,2	0,1	0,0
Kommunens ansatte er generelt positivt innstilt til næringslivet	-0,6	-0,3	-0,1	-0,4
Kommunens ansatte ønsker å gjøre en god jobb	-0,3	-0,5	-0,2	-0,5
Mange bedriftsledere er opptatt av at bedriften skal bidra positivt i lokalsamfunnet	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Mange frivillige er opptatt av at deres innsats skal bidra positivt i lokalsamfunnet	-0,2	-0,3	-0,3	-0,3
Politikerene har stor interesse for næringsutvikling	-0,5	-0,5	0,0	-0,4
Politikerne har klare mål om vekst i næringslivet	-0,5	-0,5	-0,1	-0,4
Vi burde samarbeide mer med nabokommunene	0,0	0,0	-0,2	-0,1
Vi burde satse mer på å tiltrekke oss flere turister og besøkende til kommunen	0,0	-0,1	-0,5	-0,2
Vi gleder oss når det går bra i nabokommunene	0,1	-0,3	0,0	-0,1
Totalsum	-0,1	-0,3	-0,1	-0,2

4.4.1 Oppsummering Lindås

I figuren under har vi mål avviket fra gjennomsnittet, fordelt svarene fra de ulike respondentene slik at resultatene samsvarer med aktørkartet som vi viste innledningsvis i figur 1.

Figur 7: Tillitskart. Tall og farger angir avvik fra gjennomsnittsverdier.

Lindås skårer lavt for de fleste tillitsdimensjonene. Den eneste dimensjonen som kommer ut (så vidt) over gjennomsnittet er administrasjonens tillit til politikere. Politikerne har en tillit til hverandre som er nær, men litt under, gjennomsnittet. Lindås har gjennomsnittlig tillit til fylkeskommunen, men fylkeskommunen står lavt i kurs i gjennomsnitt i de fire kommunene. For de andre tillitsdimensjonene er tillitsnivået gjennomgående lavt. Aller lavest skår får næringslivets tillit til kommunen. Næringslivet har forholdsvis lav tillit til både politikere og kommunalt ansatte. Næringslivet har også forholdsvis svak tillit til seg selv. Lindås skårer også lavt for identitet og optimisme, og det er gjennomgående lavere positive verdier for respondentenes tillit til frivillig sektor og nabokommunene.

Når vi ser på avviket i Lindås i tabell 29, ser vi at det gis spesielt lav skår for politikernes interesse for næringsutvikling, om kommunalt ansatte er positive til næringsutvikling, om kommunalt ansattes forståelse for næringsutvikling og om politikere har klare mål om næringsutvikling. Det kan dermed virke som om kommunen ikke er spesielt interessert i næringsutvikling, noe som kan ha gjort at næringslivet ikke er fornøyd med kommunen. Det er respondentene fra næringslivet som har vært spesielt negative i Lindås. Kommunens politikere og ansatte er bare marginalt mer negative i Lindås enn i de andre kommunene.

Løsningen vil kunne være at Lindås kommune prioriterer opp næringsarbeidet betydelig, og sørger for en dialog med næringslivet om hvordan kommunen kan bidra til sterkere vekst i næringsarbeidet.

5. Sammenligningsgrunnlag

I dette kapitlet skal vi sammenligne tall fra denne undersøkelsen i de fire kommunene med resultater fra levekårsundersøkelsen (organisasjonsaktivitet, politisk deltakelse og sosialt nettverk) i Norge, Danmark og Sverige, samt EU. Dette er en måling av mellommenneskelig tillit mellom enkelt personer og folk flest. I spørreundersøkelsen har vi derfor inkludert spørsmålet «Vil du stort sett si at folk flest i kommunen din er til å stole på, eller at en ikke kan være for forsiktig når en har med andre i kommunen din å gjøre?». Dette er en måling av mellommenneskelig tillit mellom aktørgruppene og folk flest i kommunen. Resultatene vises i tabellen under.

Tabell 30: Gjennomsnittlige tillitsnivåer på en skala fra 0 (en kan ikke være for forsiktig) til 10 (en kan stole på folk flest). For tallene på nasjonal nivå, måles generelt tillitsnivå til andre i referanseperioden 2013. *EUROSTAT. Dataset ilc_pw03

Sted	Aktør			
	Administrasjon	Næringsliv	Politikere	Alle
Fjell	6,9	7,0	7,6	7,1
Lindås	7,4	6,7	8,2	7,2
Meland	8,3	7,6	7,5	7,8
Os	7,9	7,8	7,4	7,7
Norge*	7,3			
EU*	5,8			
Danmark*	8,3			
Sverige*	6,9			

Det er en godt samsvar mellom landets gjennomsnittlige tillitsnivå og tillitsnivået i de enkelte kommunene vi har undersøkt. Vi ser at tillitsnivået i de fire kommunene avviker i liten grad fra tillitsnivået som ble målt i Norge i forbindelse med levekårsundersøkelsen. Mens Fjell og Lindås har marginalt lavere tillitsnivå enn Norge, har Meland og Os litt høyere tillitsnivå enn landet. I Meland og Os er tillitsnivået i alle tre aktørgruppene stort sett høyere tillitsnivå enn landets gjennomsnittlige tillitsnivå, mens næringslivsaktørene i både Fjell og Os har litt lavere tillitsnivå enn landets gjennomsnittlige tillitsnivå. Tillitsnivået i de fire kommunene er lavest blant de kommunalt ansatte i Fjell.

Den aller minst tillitsfulle gruppen er næringslivet i Lindås. Næringslivet i Lindås hadde generelt lav tillit til det meste i undersøkelsen. Det betyr at vi må være åpne for at respondentene fra næringslivet i Lindås består av en gruppe som er generelt mindre tillitsfulle enn gjennomsnittet. Manglende tillit fra næringslivet i Lindås til kommunen kan dermed komme av at næringslivet selv er mer kritiske enn gjennomsnittet og en må kanskje ta høyde for at det ikke gjenspeiler de faktiske egenskaper og handlinger til politikere og kommunens ansatte.